Bugün 12 Sayfa

Zengin mükâfatlı
VAKIT
Müsabakası
Tafsilât yarın

HERYERDE 3 KURUŞ

VAKIT

PAZARTESİ 9 II. KANUN 1939 ☆ YIL: 22 * SAYI: 7543

İDARE EVİ: Ankara Cad. İSTANBUL* Telgraf: VAKIT* Posta kutusu: 46*Telefon: 21413(Yazı)-24370(İdare)

Reisicumhurumuz
Yarış encümenini himayelerine aldılar

Cumhurreisimiz İsmet İnönü, at neslinin memleket müdafaası ve ziraati noktai nazarından büyük ehemmiyeti haiz olduğunu herkesten önce görüp takdir ederek bundan on iki sene evvel bizzat tesis etmiş oldukları Yarış ve Islah Encümenini bu kere yüksek himayeleri altına almak lûtfunda bulunmuşlardır.

Suriyede istiklâl için nümayişler yapılıyor

Dürzilerle Alevilerin istiklâl hareketi de Suriye hareketinin aleyhine inkişaf ediyor

(Yazısı 7 · ncide)

Devletin haysiyet ve şerefine yapılan suikast

Süleyman Şefik Paşanın yeğeni olan Ekrem Göynük yüksek makamların imzalarını nasıl taklit etmiş?

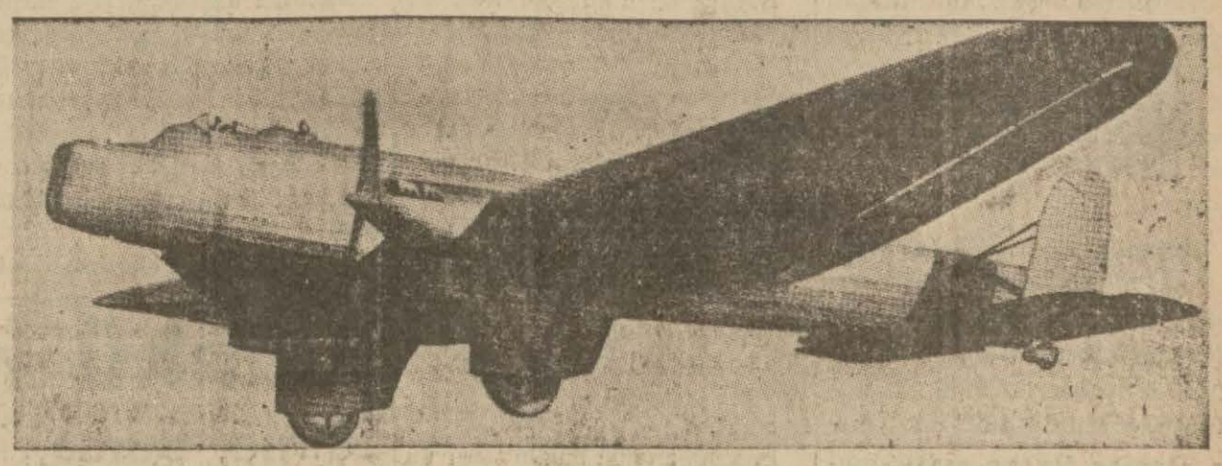

Amerikada yapılan ağır bimbardıman tayyarelerinden biri

Sahtekârlık ne zaman, ne şekilde ve nasıl haber alındı?

Milyonlarca liralık sermaye ile teşekkül etmiş beynelmilel bir kaçakçılık şebekesine mensup olduğunu düşünenler Ekrem Göynük'ün adlî takibattan kurtulmakiçin her çareye başvuracağı tahmin ediyorlar

(Yazısı 8 incide)

Başmakale

Fransanın yeni elçisi Masigli

Yazan: Asım Us

Bugün Fransanın yeni Ankara büyük elçisi Masiğli şehrimize gelmiş bulunacaktır; eski el. çi Ponso da bir iki gün içinde memleketimizden ayrılacaktır. Bu suretle memleketimizde diplomatik bir değişiklik vukubulmuş olacaktır.

Fransa hükûmeti bugünlerde Suriyeye de yeni bir başkomiser göndermiştir.

Ekselâns Masiglinin memleketimize gelerek yeni vazifesine başlaması Suriyede vukua gelen siyasî değişiklikler ile aynı zamana tesadüf ettiği için diplomasi mahafilinde dikkat ve alâka uyandıracaktır.

Fransanın memleketimizde temsil edecek olan Masiglinin tayinini memnuniyetle karşılarız. Zira muhterem elçi dost memleketin yüksek zekâ ve irfanile tanınmış siyasî şahsiyetlerinden biridir. Uzun zaman Cenevrede Milletler Cemiyeti Genel Sekreterliğini büyük muvaffakıyetle başarmış, buradaki muvaffakıyetleri ile kendisine beynelmilel siyaset âleminde haklı bir şöhret temin etmiştir.

Fakat Ekselâns Masiglinin yeni Türkiye ile olan hususî bir münasebeti de vardır. Lozanda garp devletleri ile sulh müzakeresi yapılırken kendisi Fransız murahhas heyetinin en faal bir uzvu olarak vazife ifa etmiştir. Böylelikle siyasî hayatının daha ilk devrelerinde yeni Türkiyeyi yakından tanımak imkânını bulmuştur. Bu tanışıklık hiç şüphesiz muhterem elçinin memleketimizde muvaffakıyetlerine hizmet edecek bir âmil olacaktır.

Bununla beraber Ekselâns Masiglinin karakteristik olan vasfı vardır. Bu da Osmanlılık devrinde Türkiyede herhangi bir şekilde vazife almış diplomatlardan olmamasıdır.

Osmanlılık devrine mahsus ecnebi diplomasi itiyatları arasına her nasılsa bir kere karışmış olanlar maalesef eski devirlerin itiyatları ile yeni devrin icapları arasında biraz şaşırıyor. temiyerek bazı hatalara düşüyorlar. Yeni Türkiyenin eski bir aşinası olarak memleketimize gelecek olan muhterem elçinin bu noktadan da talii vardır.

Hulâsa Türkiyede memleketi hesabına üzerine almış olduğu mühim vazifede muvaffak olması için her türlü imkân kapıları açıktır.

Bu vaziyete göre Fransayı dost bir devlet olarak seven, cihan sulhüne ellerinden geldiği kadar yardım etmeği yalnız millî değil, aynı zamanda insanî bir vazife bilen Türklerin Ekselâns Masigliyi sevgi ve saygı ile selâmlarken derin bir memnuniyet hissetmeleri tabiî değil midir?

ASIM US

Elazığdaki seçim

Fethi Altay ittifakla mebus seçildi

Ankara, 8 (A.A.) — Boş olan Elâzığ mebusluğu için 8. 1. 939 pazar günü yapılan seçimde Parti namzedi olan Ziraat Bankası müdürlerinden Fethi Altay ittifakla Elâzığ saylavlığına intihap olunmuştur.

Prens Pol

Romanyaya gitti

(Yazısı 3 üncüde)

Kafkas Kızları

NİYAZİ AHMEDİN

Gazetemiz için hazırladığı büyük tarihî aşk, macera ve entrika romanıdır

Osmanlı saltanatının sefahat, rezalet ve kadınlar devri ile efsanevî Kafkas güzellerinin diyarında geçen vaka, lar, başından sonuna kadar heyecandan heyecana sürükliyerek devam etmektedir.

Kafkasya hakkında şimdiye kadar Türk matbuatında görülmemiş hadiseler, esir ticareti, Karadeniz korsanlığı, bu tarihî romanımızda harikulâde heyecanlı, korkunç ve sürükleyici vakalar arasında hararetle okuyacaksınız.

Macar - Çek hudutlarında

Karşılıklı teca - vüzler oldu

(Yazısı 8 incide)

Italya

Hudut hâdiseleri çıkaracakmış

(Yazısı 8 incide)

Filistinde galeyan

Tevkif edilenlerin yekûnu 4500 u buldu

Filistinde bir evden Araplara ateş eden İngiliz askerleri
(Yazısı 10 uncuda)

Dünkü Vefa — Galatasaray kaşılaşmasında bir enstantane

Dünkü spor hareketleri

Lik maçlarında: Fenerbahçe Süleymaniyeyi, Galatasaray Vefayı, Hilâl Topkapıyı, Beykoz da İ. Sporu yendi

Hususî karşılaşmalarda: Beşiktaş Pera ile berabere kaldı

(Ankara, Avrupa ve diğer İstanbul haberleri spor sayfamızda.)

Karılarını timsahlara yediren adam

(Yazısı 11 ci sayfamızda)

ŞEHİR İÇİNDE

İşaretler:

Makyaj

Yazan: Sadri Ertem

Makyajın lehinde söyliyenler kadar aleyhinde olanlar da vardır.

Sanyorum ki bu lehte ve aleyhte söylenen sözlerin tek sebebi bir hassasiyet meselesidir. Makyajın lehinde konuşan insan çok defa idealini tatmin eden bir çehre ile karşılaşandır. Aleyhte söyliyen muhakak ki: makyajlı bir yüzde hayalinin sukut ettiğini hissetmiştir.

Birisi temaşa zevkinin arttığını, öteki bir güzelliğin mahvolduğunu mütemadiyen hatırlamaktadır.

Makyaj dostluğu ve düşmanlığı, tabiî güzellik, yahut sun'i güzellik taraftarlığı veyahut düşmanlığı şeklinde düşünmek bence hiç de doğru değildir. Eğer bu sempati ve antipati hikâyesini bir sebebe irca etmek lâzımgelirse başka noktalardan hareket etmek icap eder. Çünkü insan, güzelliğe sun'î veya tabiî diye değil, muvaffak veyahut muvaffak değil diye bir ölçü koyar. Ona göre dereceler tayin eder.

Haddizatinde tabiatta güzel bir şey bulmak imkânsızdır. Tabiatı yaratan, ona güzel ve çirkin vasıflarını veren bizleriz. Tabiatı gözlerimizden ziyade kafalarımızdaki kültür tabakası seyreder. Ve ona kendi idraki nisbetinde bir derece verir.

Makyajı da bu dekor içinde mütalâa etmelidir. Makyaj güzel olur. Ve biz onun asla aleyhinde bulunamayız. Eğer, makyaj tasavvur ettiğimiz bir güzelliği realize etmekte bizim hislerimize yardım ediyorsa!

Meselâ bir gözün mânasını yüzde elli arttırmışsa bir göz makyajı bizim için sevimlidir. Onun aleyhinde söz söylememize imkân yoktur. Fakat makyaj bizim aradığımız ideal mânayı söndürüyorsa; bir güzelliği daha aşağı dereceye indiriyor, yahut ortadan kaldırıyorsa, kısaca tesiri azaltıyorsa o zaman makyaj gülünçtür. Hazindir. Bunun kabahati kendisinin taşıdığı güzellik imkânları hakkında şuursuz olan insandadır.

Her şey ancak kendi gayesi, hududu içinde güzel olmak imkânına maliktir. Bu imkânın hududu dışına çıkıldı mı meselâ mermerden heykel yerine ayna yapılmak istendi mi hazin maceralar birer birer sökün eder. İnsan bedeninin de imkânları mermerin imkânlarından farklı değildir. Hantal, koca karnlı, yağlı enseli bir adam kendisini Apollon sanır da kendine Apollonvarî bir makyaj yapmak isterse gülünç olur. Makyaj bir bedenin ahengi içine sığmalıdır.

"Burası Türkiye radyosu ve Ankara radyosu,,

Bir Türkçe öğretmeni gazetemize yazıyor ki Ankara radyosu spikerinin her konuşma başına ilâve ettiği bu ibare bizim nahvimizce yanlıştır: Bu ibare konuşan radyonun bir değil — Türkiye ve Ankara olarak — iki olduğunu anlatır.

Ya Türkiye radyosu, ya Ankara radyozu, yahut Türkiye Ankara radyosu...

—o—

Fethi Okyar

Londra büyük elçimiz iken Bolu mebusluğuna seçilen Bay Fethi Okyar evvelki gün şehrimize gelmiştir.

Boğaz haricindeki fener dubası

Pus zamanında kat'iyen fark edilemez

Boğaz haricindeki eski fener duvasının kaldırılarak yerine şamandıra konmasının puslu havalarda kifayet edemiyeceğini bazı denizcilerin ifadesine atfen yazmıştık. Alâkadarların cevabını da dünkü sayımızda bildirdik. Bununla beraber dün tekrar matbaamıza gelen eski bir kaptan verilen cevabın doğru olmadığını söyledi. İfadesini umumî menfaat namına tekrar etmeğe lüzum görüyoruz.

Bu zat diyor ki:

Boğazın yirmi mil şarkında Şile feneri vardır. Bu fener yirmi milden görülür. Yine boğazın garp tarafında Karaburun feneri var. Bu da yine yirmi milden görülür.

Boğaza gelen bir gemi kırk mil mesafede bu fenerlerden birisini görür. Sonra bu fenerlerin rüyet sahasından çıkmadan boğaz fenerleri çakar. Bundan dolayı o şamandıra fenerine ihtiyaç yoktur. Esasen dubanın konmasındaki hikmet ne yaz için, ne de kış için ve ne de gündüz için. Sırf şimal rüzgârları estiği zaman sahilde pus yaptığından dolayı kıyılar farkedilemiyeceğinden gemiler bu dubayı bulmağa mecburdurlar.

Pus zamanında bugün fener dubası yerine konmuş olan şamandıra bir kibrit çöpü kadar farkedilemez.

Fırtmalı ve puslu havada radyofarlar denilen vasıtaların hiç tesiri olamaz. Zira bunların çıkardıkları ses rüzgâr altına gider.

Sonra Boğazdan kaldırılan eski fener dubasının 60 senelik ibtidaî bir vasıta olduğu iddia ediliyor. Buna cevaben deriz ki: Nevyorkun 50 mil açığında bir duba vardır. O duba da tıpkı bizim Boğazın haricinden kaldırılan dubanın aynıdır. Bugün hâlâ Amerikaya giden gemiler o dubayı görürler ve ona göre hareketlerini tanzim ederler. Sonra Şimal denizinde ve Manş denizinde ona benzer dubalar bugün hâlâ mevcut bulunmaktadır. Hattâ Rusyanın Kerç boğazında dahi yine bu dubanın aynı bugün durmaktadır.

Duba her yerde dubadır. İptidaî denilmesinin manası yoktur. Ancak bu dubaya telsiz gibi, projektör gibi asrî tesisat ilâve edilebilir. Edilmesi faydalıdır. Bu ilâvelerin yapılacağı yerde dubanın kaldırılması ve yerine gemilere hizmet edemiyecek bir fener şamandırasının konması doğru olmamıştır.

Bence iyi havalarda ne dubaya, ne fenere ihtiyaç yoktur. Sırf puslu ve Şimal havalarında bu dubaya ihtiyaç vardır. Bereket versin ki bu türlü büyük havalar çok senelerdenberi Boğaz haricinde görülmüyor. Fakat daima ihtimal vardır.

İlk mekteplerin kuruluşunun 100 üncü yıldönümü

Türkiyede ilkokulların kuruluşunun yüzüncü yıldönümü münasebetiyle İstanbul 40 ıncı okul binasında büyük bir sergi hazırlanmaktadır.

İlk tahsil tedrisatının başladığı 25 Kânunusani 1839 yılından bugüne kadar tam yüz sene geçmiş bulunmaktadır.

Sergide 1839 dan itibaren ilk tahsilin ne gibi değişmeler geçirdiği kısım kısım ve yıl yıl gösterilecektir. Bu sergiye konacak eserler okul müzelerinden alınacağı gibi afiş şeklinde resimler de vücuda getirilecektir.

Sergide inkılâptan sonraki ilkokullara bilhassa çok yer verilecektir.

Sergiyi hazırlamak üzere İstanbul kültür direktörü Tevfik, İstanbul vilâyet mektupçusu Osman, müfettiş ve öğretmenlerden müteşekkil bir komisyon kurulmuştur. Komisyon faaliyetini kısa bir zamanda bitirecektir.

Türk musiki federasyonu kuruluyor

Alaturka musikinin tam tekniğine vakıf kimseler yetiştirmek ve musikiye hizmet etmek maksadile eski Darülhan musiki heyetini kuran Bay Abdülkadirin başkanlığında bir "Türk musiki federasyonu,, nun kurulmasına teşebbüs edilmiştir.

Bu federanyona alaturka musikiye bihakkın âşina elemanlar iştirak edecektir. Federasyonun nizamnamesi hazırlanmaktadır. Nizamnameden sonra derhal faaliyet geçilecek, bir taraftan da saz çalacak elemanlar, diğer taraftan da musiki usullerine vakıf hanende yetiştirilecektir.

Dünkü kongreler

Edirne, Bursa, istiklâl liselerinden yetişenlerin toplantıları

Dün Eminnü Halkevi salonunda sabah Edirne lisesinden yetişenler, öğleden sonra da Bursa ve İstiklâl liselerinden yetişenler olmak üzere üç cemiyet yıllık kongrelerini yapmışlardır.

Kongrelerde cemiyetlerin yıllık çalışma raporlariyle mürakabe heyetlerinin tanzim ettiği raporlar okunmuş ve bazı münakaşalardan sonra kabul edilmiştir.

Raporlardan sonra önümüzdeki çalışma yılında kurumların yapacakları işler görüşülmüş ve dilekler tesbit edilerek yeni idare heyetinin seçimine geçilmiştir. İdare heyeti seçiminden sonra toplantılara son verilmiştir.

Yeşilay gençler kolunun kongresi de önümüzdeki pazar günü Eminönü Halkevinde yapılacaktır.

Şehremini Halkevinde Fanfar Çalışmaları

ŞEHREMİNİ HALKEVİNDEN:

Evimizin fanfar kolu çalışma günleri Perşembe ve pazartesi günleri olarak ayrılmıştır. Kadrosunu genişlettiğinden yeniden kaydolmak istiyenlerin her gün fotoğraf ve nüfus kâğıtları ile Ev sekreterliğine müracaatları ilân olunur.

—o—

Andavallı Ahmet Mahkûm Oldu

Evelki akşam Mahmutpaşada Andavallı Ahmedin bir araba arkasına takılarak gittiğini gören bekçi kendisine takibinin sebebini sormuş ve Ahmet bunun üzerine kızarak bekçiye bıçak çekmiştir.

Ahmet dün meşhut suçlar mahkemesince, muhakeme edilmiş ve on gün hapsine karar verilmiştir.

Şirketi Hayriyenin iki vapuru

Dün Sabah Sarayburnu Önünde Çarpıştı

Şirketihayriyenin 57 numaralı vapuru dün sabah 6,40 postasını yapmak üzere Üsküdar iskelesinden hareket etmiş ve köprüye doğru yol almağa başlamıştır. Vapur Sarayburnu karşısında şamandıraya bağlı Şirket ve Akay vapurlarını geçmiş ve bu sırada gene Şirketihayriyenin 27 numaralı Araba vapuriyle karşılaşmıştır.

27 numaralı vapur, Sirkecide Araba vapurlarına mahsus iskeleden ayrılmış, Boğaza çıkmaktadır. Şamandırada olan vapurlar iki geminin birbirini zamanında görmesine mani olduğu için 57 ile 27 nin karşılaşması çok anî olmuştur.

Kaptanların soğukanlılığı ve gemilerin tam zamanında sürati kesmeleri Sarayburnu önünde de bir deniz faciasının meydana gelmesine mani olmuştur.

Yalnız iki gemi arasında mesafenin pek az oluşu yüzünden iki vapur birbiriyle çarpışmış, fakat her iki gemi yollarını kesmiş bulundukları için müsademe nisbeten hafif olmuştur.

Müsademe neticesinde 57 numaralı vapurda bulunan yolcular büyük bir heyecan ve korku geçirmişlerdir.

Müsademeden sonra 57 numaralı vapur hafif seyrile köprüye yanaşabilmiş ve yolcuları çıkarmıştır.

Liman idaresi kaza hakkında tahkikata başlamıştır. Her iki vapur muayene edilmiş ve sefere çıkamıyacak halde oldukları anlaşıldığı için Halice alınmalarına karar verilmiştir.

İkbal Geldi

Ereğlide karaya oturup kurtulan İkbal vapuru dün akşam limanımıza gelmiştir.

Dünkü HAVA

Yeşilköy Meteoroloji Enstitüsünden aldığımız malûmata göre, hava yurdun Karadeniz kıyılarile Doğu Anadoluda bulutlu, Ege ve Cenubî Anadolu bölgelerinde yağışlı, diğer bölgelerde kapalı ve mevzii yağışlı geçmiştir. Rüzgârlar Trakya ve Egenin şimalî, Egenin cenup kısımlarında cenubî istikamette kuvvetlice, diğer bölgelerde şarkî istikametten orta kuvvette, ve doğuda hafif, Ege denizinde şimal ve lodos istikametinde fırtına şeklinde esmiştir. İstanbulda hava dün çok bulutlu, rüzgâr şimalden saniyede 7 - 9 metre hızla esmiştir. En yüksek suhunet 12, en düşük 4 santgrattı.

BUGÜN GELECEK VAPURLAR

Uğur: İzmirden 11,15 de
Trak: Mudanyadan 18,15 de
Mersin: Bandırmadan 6,30 da
Marakas: Bandırmadan 23,15 de
Bursa: Karabigadan 6,30 da
Kemal: Avyalıktan 8 de

BUGÜN GİDECEK VAPURLAR

Anafarta: Mersine 11,30 da
Trak: Mudanyaya 9 da
Makaraz: Bandırmaya 8,15 de

Mavera Erdün Başvekili geldi

Filistin Konferansında Bulunmak Üzere Londra Gidecek

Dün, Maverayı Erdün Başvekili Tevfik Paşa şehrimize gelmiştir.

Maverayı Erdün Başvekili Tevfik Paşa, Filistin meselesine dair Londrada toplanacak olan Filistin kongresine, kendi memleketi namına iştirak etmek üzere bugün İngiltereye hareket edecektir.

Tevfik Paşa gazetecilere demiştir ki:

" — 21 senedenberi Türkiyeyi görmedim. Memleketinizi çok değişik buldum. Londrada bu ayın son haftasında yapılacak olan Filistin konferansında bulunmak üzere İngiltereye gideceğim. Ankaraya, emirimden aldığım bir emirle ve resmen geldim. Emir Abdullahın geçen sene tanımak şerefini kazandığı Reisicumhurunuz İsmet İnönüne kendilerinin şahsî en candan sevinçli tebrik ve selâmlarını getirdim. Böyle kudsî bir vazife ile tavzif edilmekliğim benim için ayrıca bir iftihara vesile oldu.

Filistin meselesine gelince, bütün Arap âlemi Filistin meselesini millî bir dava olarak kabul etmektedir. Bu müşterek davada bütün Arapların düşüncelerini şu şekilde hülâsa edebilirim:

— Araplar, Filistinde bir yahudi ülkesinin teşkilini sureti katiyede kabul etmemektedirler. Şimdiye kadar Filistine gelmiş olan Yahudileri bir ekalliyet olarak kabul etmek belki mümkün olabilir. Fakat ne orada müstakil bir yahudi devleti kurulmasına ve ne de [illegible] arabın gönlü razı değildir. Esasen bize Ingilterenin bu hususta verdiği sözü de vardır. Londrada on beş gün sürecek olan Filistin kongresine bütün Araplar bu kanaat ve düşünce ile gidiyoruz. İyi bir hal çaresi bulunmasını sulh namına temenni ederim.,,

—o—

Polisten

Bir Otobüs Tutuştu

Kerestecilerden Eyübe gitmekte olan şoför Zekinin idaresindeki 3094 numaralı otobüs Fenerden geçerken kablosu kontak yapmış ve deposu ateş almıştır.

İçeride bulunan müşteriler telâşa düşerek otobüsten aşağıya atlamışlardır. Otobüs bir müddet sonra söndürülmüştür.

OTOMOBİL ÇARPTI — Aksarayda oturan Abdullah adında biri Lâlelide fırından börek alarak karşı tarafa geçmek isterken, şoför Mehmedin idaresindeki 1579 numaralı otomobil kendisine çarpmıştır. Abdullah yaralanmış, şoför de yakalanmıştır.

KAHVE CAMLARINI KIRDI — Boğazkesende Salâhattinin kahvesinde oturan İbrahim kahveci ile kavga etmiş, neticede, kahvenin camlarını kırdığından yakalanmıştır.

BOĞULMAK ÜZERE IKEN KURTARILDI — Fenerde Çukurmescit sokağında bir numarada oturan Hüseyin, Salıpazarı açıklarında balık tutmağa çalışırken gelen Trak vapurunun kayığa çarpacağından korkarak denize atlamış ve civarda gezen diğer bir balıkçı kayığı tarafından boğulmak üzere iken kurtarılmıştır.

OYUN YÜZÜNDEN MANGAL DEVRİLDİ — Beşiktaşta Timur Ali mahallesinde Denizci sokakta mütekait Halim isminde birine ait ve oda oda kiraya verilen ahşap evin ikinci katında oturan hamal Cihangirin oğlu Mehmet, arkadaşları Tevfik, Niyazi, Melek veSaniye oyun oynarlarken odada bulunan maltızı devirmişlerdir.

Döşeme tahtası yanmağa başlamış, fakat yangının fazla ilerlemesine meydan verilmeden söndürülmüştür.

GÜNÜN AKİSLERİ

Gülen, ağlayan Dünya

Şu dünyayı, yarısı gülen, yarısı ağlayan bir yüze benzetenler ne kadar yerinde bir teşbih yapmışlardır!.. Matbaaya gelirken, bir yan sokaktan geçiyordum. Bir kilisenin önünde bir cenaze arabası gördüm. Köşe başındaki evde de bir düğün hazırlığı...

***

Fakat bu, yarısı güler yarısı ağlar yüzün, gülen tarafında bir hüzün ve ağlayan yanında bir memnuniyet sezdiğimiz zamanlar oluyor. Çok kimseler evlenmeği bir felâket sayarak ölümü bir saadet biliyor... Yahut da bir aile kurmak yükünü üzerine alamıyacak kadar parasız veya aynı sebeple bezdikleri hayattan biran evvel kurtulmağa teşnedirler.

***

Dikkat!

Şunu hafızanızın bir tarafına kaydediniz; hayatta karşılaşacağınız bazı iltifatların mahiyeti hakkında size bir fikir verebilir.

"Mütemadiyen sırtını okşıyan adamdan sakın!.. O adam bu hareketiyle, belki de bıçağını sokmak için sırtında yumuşak bir yer aramaktadır.,,

***

Sağlam nöbetçi

Bir edebiyat kavgasıdır gidiyor. Kimi: "Ümmet şairidir,, diye haykırıyor. Kimi: "Millet şairidir,, diye feryat ediyor. Ve bu feryatların yer aldığı gazete bitkin bir insanın resmi: Şair Mehmet Akif!

Şair Akifin münakaşaları yapıldığı sırada bilmem ki nedense o mübarek adamın, ölmek üzere olduğu günlerde alınmış resmini teşhir ederler!? Acındırmak için mi?

***

Akifin edebî hüviyetini fethedecek bir babayiğit göremiyorum. Çünkü nöbetçisi "İstiklâl Marşı,, dır.

***

Otobüs âlemleri

Dünkü Akşam gazetesi, otobüs şoförlerinin yanıbaşlarına atılan hasır kahve iskemlelerinden bahsediyordu. Burada oturanlar, şoförle uzun şahsî muhavereye dalıyormuş.

Hem sakil, hem tehlikeli...

***

Ben bir otobüs şoförünün yanıbaşına sıkıştırılmış yatak yorgan gördüm, ona ne buyurulur?

Anlaşıldığına göre bay şoför son seferini bitirdikten sonra ertesi sabahki sefere vaktinde yetişebilmek için eve kadar zahmet etmeyip otobüsün buram buram nefes kokan sıcak havası içinde yatmağa mecbur oluyor.

Biçarenin bu rahatsızlık için de şahsen çektiği sıkıntıyı tahayyül edebiliriz.. Fakat bütün gün otobüs içersinde seyahat edecek müşterilerin, onun yatak yorganını seyretmek zaruretinde kalması!... İnsan pireleniyor.

HİKMET MÜNİR

Bir Yugoslav gazetesinde

Sadri Ertemle yapılan mülâkat

Bugünkü Türk edebiyatı hangi istikametle inkişaf ediyor

Geçenlerde memleketimizi ziyaret eden Belgrad Üniversitesi konferansçılarından Pr. Aloiz Şamus Belgradda çıkan "Politika,, gazetesinde edebiyatımızın bugünkü vaziyetini tahlil eden vukuflu bir makale neşretmiş, tanzimatı müteakip geçirdiği safhalar etrafında mütalealarını söyledikten sonra gazetemizin "İşaretler,, muharriri ve genç neslin en muvaffak hikâyecilerinden Sadri Ertemin hikâyelerini tahlil etmiştir. Dr. Aloiz Sadri Ertem hakkında diyor ki:

1900 senesinde doğmuş olan Sadri Ertem, "Korku,, ve "Bir şehrin ruhu,, eserleriyle hikâyeci olarak güzel bir şöhret kazanmıştır. Bundan başka "Bir varmış, bir yokmuş,, ve "Çıkrıklar durunca,, romanlarını yazmıştır.

Sadri Ertem kendinden bahsetmeyi sevmemekle beraber, mülâkat esnasında "Step,, adlı bir roman yazdığını beyan etmiştir.

Sadri Ertem eserinin herhangi bir siyasi gayeden berî olduğunu beyan etmekle beraber, bana kalırsa, tez fevkalâde entersandır ve Yeni Türkiye tarihi bakımından sembolıktir. Bu roman, stepten sahile inen ve fakat sahile alışamayıp tekrar stepe dönen bir neslinin manevî metamorfuzunu tasvir etmektedir. Bugünkü edebiyat hakkında Sadri Ertem bana dedi ki:

"Avrupa tesiri tanzimat ile başlar. Fakat bu tesir ecnebi bir kuvvetin tazyiki şeklinde ortaya çıktığından tesiri satıhta kalmıştır. Ve müstemleke maneviyatına girişe addolunmalıdır. İnkılâp başlan- dinî düşünüş birbirine karışmış bir halde bulunmakta idi. Lâik fikirler ancak cumhuriyet ile galip olmuşlardır. Evvelce edebî verim şarşaf ve kafes ardında gizli bulunan kadına münhasır iken ve muharririn dimağını ateşlendirirken bugünkü edebiyat problemler ile doludur.

Ruznamede başta sosyal meseleler olmak üzere modern meseleler vardır.

Köy bizim için hâlâ egzotiktir ve fakat buna rağmen bu gayretimizi ona tahsis etmek mecburiyetindeyiz. Bundan yirmiş beş sene evvel şehir sosyal bir mevzu ve fenomen olarak muharririn dimağında yer almadığı halde bugün şehir halkının bütün tabakaları muharririn görüş zaviyesine dahil bulunmaktadırlar. Artık alâka, vaktiyle olduğu gibi, yalnız İstanbulun kibar sınıfına münhasır olagelmekte değildir.

Bugün müşterek ve muayyen bir üslûptan bahsedilemez. En yeni muharrirlerin başlıca vasfı realizmdir. Bugün edebiyatta romantizme büyük bir yer verilmektedir. Pozitivist bir devre küşat etmiş olan devlet, iktısadî hayat endüstriyalizasyon vetiresi vesaire muharriri realizme doğru sevketmektedirler. İleride belki bazı geri fikirler yer alabilir. Fakat bunların yakında ortaya çıkacaklarına ihtimal vermiyorum; zira, teolojik düşüncelerden ve dinî mistizmden kurtulalı az zaman olmuştur.

Yeni mevcudiyet hakkındaki telâkkiler ve bu telâkkilerin vücuda getirilmesi henüz yenidir. Bugün yürüdüğümüz yol bizi en emin ve en seri bir surette terakki ve iyi istikbale isal edecektir.

Modern devletin temin ettiği terbiye ve tahsil imkânları sayesinde yakında Anadolunun küçük şehirlerinde ve köylerinde dahi entellektüeller olacaktır. O zaman edebî mahsullerde köy ve geniş halk tabakaları da ifadelerini bulacaklardır.

Bugün filhakika mecmua ve kitapların kısmı azamı İstanbulda çıkmaktadır; fakat bunlar da ekseriyet itibariyle Anadolu, Anadolu mesele ve hâdiseleri ile meşgul olmaktadırlar; çünkü, müşterilerin kısmı âzamisi Anadoludadır.

Sadri Ertem bundan sonra muharrirlerin eserlerini psikolojik tahliller ile derinleştirmek ve yeni bir mizah telâkkisi bulmak hususundaki gayretlerinden ve yakın bir istikbalde mazinin tasvirinin başlaması ihtimalinden bahsetmiş ve demiştir ki:

"Bir vakitki hayat şeklinden ve tefekkürlerinden ne kadar süratle uzaklaşmakta isek maziüe ait olan bu hayatın edebî bir tarzda tesbiti lüzumu da o kadar kuvvetle meydan alacaktır. Bu artık eskiye avdet olmıyacaktır; çünkü avdet yoktur. Bu avdet sırf edebî ve artistik menfaatler saikasile olacaktır.,,

Prens Pol Romanyaya gitti

Yugoslavya Naibinin bu ziyaretine büyük ehemmiyet veriliyor

Belgrad, 8 (A.A.) — Naib Prens Paul, Kral Karol'un daveti üzerine bugün Romanyaya gitmiştir. Kral Karol, Prens Paulun şerefine bir av tertip eylemiştir.

Belgrad, 8 (A.A.) — Naib Prens Paul'un Bükreşe yaptığı ziyarete büyük bir ehemmiyet atfedilmektedir. Hususile ki, 1938 teşrinisaninde Kral Karol'un av davetine Prens Paul icabet etmiş, Kral ise bu ziyareti henüz iade etmemişti.

Resmî mahafilde, bu ziyaretin katiyen hususî mahiyette olduğu ve hattâ saray nazırının bile Prens Paule refakat etmediği ehemmiyetle kaydedilmektedir.

Bununla beraber, Belgrad siyasî mahafilinde mühim siyasî meselelerin görüşüleceği ve bilhassa Romanyanın İtalya hariciye nazırı tarafından Yugoslavyada yapılacak ziyaretten evvel müttefiki Yugoslavya ile temas etmek istediği beyan olunmaktadır.

Rusyada Kiliseler açılıyor

Moskova, 8 (A.A.) — Salâhiyettar bir menbadan alınan haberlere göre Moskovada kâin olup geçen sene kapatılmış ve bir müddet sonra klüp haline ifrağ edilmiş olan Saint Pierre ve Paul kilisesi Sovyet memurları tarafından tamamen eski haline irca edilmiştir.

Sovyet memurları kilise komitesi reisine, kilisenin istenildiği zaman ibadet edebilecek kimselere açılabileceğini bildirmişlerdir.

Son Haberler

Çemberlaynın Romadaki teşebbüsleri suya düşerse

Şubatta Ingiliz kabinesine mütearrız şahsiyetlerden eski Hariciye nazırı Eden alınacak

Bundan başka mecburî askerlik usulü de kabul olunacak

Çemberlaynin son Roma seyahati münasebetile: **Beynelmilel futbol oyunu**

Londra, 8 (A.A.) — Şubat ayı içinde kabinede tadilât yapılmasına intizar olunmaktadır. Yalnız bu tadilâtın, şümulü ve sahih mahiyeti, Roma görüşmelerinin neticesine bağlıdır.

Eğer B. Çemberlayn, B. Musoliniyi iktısadî menfaatlere mukabil sükûn siyasetine fiilen yardımda bulunmağa ikna etmeğe muvaffak olacak olursa kabineye B. Eden gibi "mutaarrız,, şahsiyetlerin ithalinin önüne geçilmiş olacaktır. Aksi takdirde yani Romadaki teşebbüslerin suya düşmesi halinde B. Eden'in kabineye girmesi çok muhtemeldir. Çünkü bu takdirde B. Çemberlayn için İtalya ve Almanyaya karşı itilâfgirizane bir siyaset takip etmek yolunu intihaptan başka bir çare kalmıyacaktır.

Romada İtalyayı teskin için yapılacak teşebbüsün akamete uğraması takdirinde İngiltere hükûmetinin mecburî askerî hizmeti kabul etmesi muhtemel olup bu da yeni bir nazırlık ihdası mecburiyetini tevlit edecek ve bu yeni makama ihtimal Hor Belişa getirilecektir. Çünkü mumaileyh, mecburî hizmetin en hararetli taraftarlarındandır.

Tarziye vermekten imtina etmiş yegâne "asi,, olan Robert Hudson, mevkiinde ipkası veya kabineden çıkarılması da haricî siyasetteki tekâmül ve tahavvüle bağlıdır. Nihayet İnskip'le Morrison'un da kabineden çıkarılacakları tahmin olunmaktadır.

Fransa İspanyaya yiyecek gönderiyor

Paris, 7 (A.A.) — Hububat ofisi, pek yakında cumhuriyetçi İspanyaya 600 kental hububat gönderilmesine karar vermiştir. İspanyol delegelerinin ileri sürdüğü şartlar kabul olunduğundan nakliyata hemen bugün başlanacaktır.

CEPHELERİ GEZEN FRANSIZLAR

Barselona, 7 (A.A.) — Fransız mebuşlarından mürekkep bir heyet bir kaç gündenberi İspanya cumhuriyeti topraklarında bulunmaktadır. Heyet dün Katalonya cephesini ziyaret ederek başkumandan Sarabia tarafından kabul edilmiştir.

Eski hariciye müsteşarı François de Tessan bir nutuk söyliyerek Fransız ve İspanyol cumhuriyetçileri arasındaki tesanüdü teyit ve cesaretini takdir ettiği cumhuriyet ordusunun kahramanlığından bahsetmiştir.

Fransız Başvekili Daladye Parise döndü

Italyan gazeteleri vaziyetin büsbütün gerginleştiğini yazıyorlar

Paris, 8 (A.A.) — Başvekil Daladye saat 9,18 de Parise gelmiştir. Mumailyeh, gülümseyerek trenden inmiş ve istasyonda bahriye nazırı Campinchi, diğer nazırlar ve ricalle birlikte kendisini bekliyen Şotan ile müsafaha etmiştir.

Radyo muhabirleri tarafından getirilen mikrofonun önünde beyanatta bulunan Başvekil demiştir ki:

"Seyahatim esnasında Cezayir, ve Tunus ahalisinin Fransaya karşı bağlılıklarını ve Fransa ile sıkı bir şekilde birleşmiş olduklarını gördüğümden dolayı bahtiyarım. Bu ahalinin kendilerini bekliyen büyük vazifelerin ifası için Fransızlar arasında daha sıkı bir ittihat vücude gelmesini arzu ettiklerini büyük bir memnuniyetle müşahede ettim.,,

Daladye, istasyondan çıkarken kalabalık bir halk kütlesi tarafından alkışlanmıştır.

Başvekil, saat 10.50 de Reisicumhur Lebrün tarafından kabul edilmiştir.

Milano, 8 (A.A.) — Gazeteler, Fransız Başvekili Daladyenin Afrikada yaptığı son seyahat ve İngiltere Başvekili Çemberlaynin yakında Romaya yapacağı ziyaretle meşgul olmakta devam ediyor. Gazeteler, Daladyenin gerek Korsikaya, gerek Tunusa yaptığı ziyaret esnasında vukubulan tezahüratın vaziyeti büsbütün gerginleştirmiş olduğunu kaydediyorlar.

"Correre della Sera,, diyor ki: Fransanın hattı hareketi umumî sulhün istikrarına bir mani teşkil etmektedir. İngiliz nazırlarının Romaya yapacakları seyahat münasebetile şunu tebarüz ettirmek lâzımdır ki, Cibutiye, Tunusa ve Süveyş kanalına taallûk eden meseleler yalnız Fransa ve İtalyayı değil, bütün dünyayı alâkadar edecek mahiyettedir.

"Gazetta del Popolo,, İtalyanın kedisini alâkadar eden meseleler şu veya bu suretle katiyen bir sureti hal bulacağını yazıyor.

Daladye Reisicumhurla görüştü

Paris, 8 (A.A.) — Başvekil Daladye, bugün Reisicumhurla bir saatten fazla görüşmüş ve Korsika ile Şimalî Afrikaya yaptığı seyahat hakkında izahat vermiştir.

Neşredilen bir Tebligde Korsika ve Şimalî Afrika halkının Başvekil hakkındaki samimî tezahüratı kaydedilmektedir.

Daladye, Reisicumhurun yanından çıktıktan sonra, derhal kabine arkadaşlarile temasa gelerek müzakereleri, parlâmentonun ruznamesini ve kabine toplantısını görüşmüştür.

—Günlerin peşinden:

Ucuzluğun sırrı

Hükûmet devlet mübayaalarında komisyonculuğu ilga etti. Bu karar hazinenin menfaati namına atılmış mühim bir adımdır. Hükûmet bu sayede her sene devlet mübayaalarından milyonlar tasarruf edecektir.

Fakat senelerce devlet mübayaa işlerinde tecrübeler geçirmiş olan bir zat komisyonculuğun ilgasından dolayı memnuniyetini ifade etmekle beraber bize dedi ki:

— Devlet mübayaalarında alınacak bir tedbir daha vardır. Bu da devlet mübayaalarında aldanmamak için herhangi bir cins mal almacak ise bunu istihsal eden fabrikalardan birinin tercihinde çok ihtiyatlı hareket etmektir. Zira herhangi bir fabrika kendi malının tercih edildiğini evvelden hissedecek olursa bunun neticesi satış fiyatının % 25 yükselmesidir.,,

Bu söz şunu gösteriyor ki devlet hesabına mal satın alacak olan dairelerin mesul âmirlerine yüksek bir vicdan vazifesi terettüp ediyor...

Hasan Kumçayı

Görüp düşündükçe

Yeni bir yangın!

Yazan: Hakkı Süha Gezgin

On sene var ki, dünyanın bütün diplomatları, muharebeyi başlatmamak için fedakârlık hudutlarını genişletip duruyorlar. Eskiden yalnız biri dünyayı tutuşturmağa yeten sebeplerin bini bir araya geliyor da yine tüfek patlamıyor.

Dünyada birtakım kabadayıların türeyişi de, işte bu miskinlik yüzündendir. Her cüret, yapanın yanına kâr kalıyor. "Blöf,, lerle haritalardan milletler siliniyor, devletler yıkılıyor, sınırlar kalkıyor. Kızıldenizin öte yakasındaki eski bir imperatorluk yokolurken, "Tiber,, kıyılarında yeni bir imparatorluk tacı parıldayor. Dünya, delik bir lâstik top gibi. Bir yerine basılınca orası çöküyor. öbür tarafındaki bir çukur, bir çöküntü düzeliyor.

Yüz sene sonra, bugünün tarihini okuyacak olanlar, kimbilir ne kadar şaşacaklar!..

Dünkü gazetelerde orta Avrupa harbinin koptuğunu bildiren büyük başlıkları görünce, gözlerime inanamadım.

Demek savaş canavarlığından korkmıyan gerçek kahramanlar hâlâ aramızda varmış!..

Bir yanda "Çemberlayn,, ın Roma seyahatine ait resmî prog ramları neşredilir, kamaralarda münakaşalar yapılırken, bir yanda topların şimşekleri çakıyor ve kan akıyor. Harcanan o kadar gayret, katlanılan bunca zillet neye yaradı?...

Zaten bütün bu emekler, hiç bir zaman muharebeyi ortadan kaldırmış değildi. İspanya, Uzak Şark, Habeş toprakları üstünde yıllardanberi kan gövdeyi götürmüyor mu?

Diplomatların kurtarabildikleri bir tek nokta var: İlânıharbi kaldırmak. Evet büyük savaştan sonra, milletler tarihî yalnız bu yeni marifeti kazandı. Her şey yapılıyor, ediliyor. Topu tüfeği, tayyaresi, tankı, bombardımanlarile eskilere rahmet okutacak derecede vahşi bir muharebe ortalığı tutuştururken, diplomatlar:

— İlân edilmediği için, resmen haberimiz yok!

Diyorlar. Ooh ne âlâ memleket!.. Ne keskin zekâ, ne yaman diplomatlık!..

Şoför Habip Tevkif Edildi

Fatih - Şişli hattına işliyen 3057 numaralı otobüs evvelki akşam Bomontiden geçerken Denizbank işletme dairesi memurlarından Zekiye çarpmış ve Zeki hastahanede ölmüştü. Şoför Recep de vakayı müteakip kaçmıştı.

Şoför dün yakalanmış ve meşhut suç nöbetçisi bulunan birinci ceza hâkimi tarafından sorguya çekmiştir. Neticede şoförün tevkifine karar verilmiştir.

— 62 —

Gökboğa en çok karısını ve çocuğunu düşünüyordu. Her halde saray halkı ile bir arada olmalıydı! Onları özlemişti. Arkadaşlarının başında Ertonga vardı. Bunun için merak etmiyordu. Fakat o sırada gerçekten büyük bir sevinç de duyuyordu.

Halife ömerin kardeşi Hâşim 12 bin kişi ile ileri atıldı

Bu kuvvetler Behramın ordularile karşılaştı. Iran ordusu bozguna uğradı ve Behram öldü..

Çünkü üç yüz arkadaşını çok fena bir vaziyetten kimsenin burnu bile kanamadan kurtarmıştı. Hürmüzanın bile bu kurnazlığa ağzı açık kalmıştı.

— 24 —

HAROZLU YÜZÜK...

Hürmüzan, yurdunun yarısını vererek Araplara boyun eğdi.

Medayinde yerleşen Saad İran imparatorluğunun yeni kuvvetler toplamasına vakit bırakmadan istilâ edilmesi lâzım olduğunu anlamıştı. Medineye bir mektup yazarak İran hükümdarını kovalamak için izin istedi. Halife Ömer ona şu cevabı verdi:

— Sen gitme. Kardeşim Hâşim ile Kağkağı gönder. Lâzım olursa sen onlara yardımcı yetiştirirsin!

Halife Ömerin kardeşi Hâşim on iki bin kişi ile ileri atıldı. Bu kuvvetler Behramın toplamakta olduğu ordu ile karşılaştı. Arkadan yeni fırkalar da alarak harbe tutuştu ve İran ordusu gene müthiş bir bozguna uğradı ve Behram öldü.

Bu haber Firuzana vardığı zaman bu haris ve ihtiyar adam bir çocuk gibi sevindi:

— Artık meydan benim! Görsünler, bakalım şu papuçsuz ve donsuz Arapları nasıl darmadağın ediyorum. Geldikleri yere bile dönemiyeecklerdir.

Araplara karşı zafer kazandıktan sonra artık Yezdicerdin ne kıymeti kalırdı? Firuzan İran hükümdarı olacaktı. Artaban ona cesaret veriyordu. Hüsrev daha şimdiden babası çabuk öleceği için yakında tahta çıkacağını düşünüyordu. O zaman yalnız garpta Arapları değil, şarkta Türkleri, şu Gökboğa denilen başbelâsının hemşerilerini de tepeleyecekti.

Firuz Medayinden kaçtığındanberi sığındığı ve valancıktan Müslüman olarak aralarında yaşadığı Arapları bırakmış, Nehavende gelmişti. Firuzan hükümdar olur olmaz o da başvezirlik mevkiine yeniden yükselecekti.

Denize düşen yılana sarılır: Yezdicerd de ister istemez Reyden gönderdiği bir fermanla Firuzanı başvezir yaptı.

Firuzan asker toplayor, hayvan ve silâh toplayor, halkın parasını alıyor ve ordusunu mümkün olduğu kadar çoğaltmağa çalışıyordu.

Bu sırada Nehavendin kenar mahallelerinden birinde fakir bir kadının evine genç ve güzel bir kadınla onun altı aylık kadar oğlu sığınmışlardı. Bunlar Elçinle Tanuç'tu.

Elçin bütün varını kendisini yolda atına bindiren adama kaptırdıktan sonra yaya olarak yoluna devam etmiş, saray halkına yetişmek şöyle dursun gittikçe geri kalmıştı. Nehavende yaklaştığı zaman binlerce kişinin ortasında, fakat ıssız bir çölde imiş gibi yapyalnızdı. Kimse ona aldırmıyor,, onun hatırını sormuyordu. Hattâ sağdan soldan itip kakarak geçenler ve ilerleyenler pek çoktu.

Elçinin fena halde başı ağrıyordu. Ayakları şişmişti. Ter ve yorgunluktan südü bozulmuştu. Tanuç hastalandı ve baygın düştü. Zavallı kadın nerde ise yerlere serilecek, şu tozların üstünde kuştüyünden yatağa uzanmış gibi rahat edecekti. Akşam üzeri şehrin kenarına geldi. Orada bir çeşme ve su doldurmak için gelmiş olan birkaç kadınla kız vardı. Susamıştı. Birkaç yudum içecekti. Kadınlar ve kızlar testilerini doldurup gittiler. İhtiyar bir kadın çeşmeye sokuldu ve oldukça büyük olan testisini suyun altına doğru sürdü. Fakat her nedense bir türlü tam hizaya koyamıyordu.

Elçin ona acıdı:

— Ellerin titriyor, nine.. Ben tutayım.

— Gözlerim de görmüyor, yavrum!

— Senin kimsen yok mu? ... lar niçin gelmiyorlar?

— Dünyada yapyalnızım!

— Şimdi ben de öyle.. Bu çocuktan başka kimsey yok. Hiç olmazsa girecek bir damım olaydı!

Derdini ve yalnızlığını bir yabancıya bile söylemek ihtiyacını duyuyordu..

— Sen yabancısın değil mi? Konuşman bir tuhaf da...

— Medayinden kaçıp geldik. Araplar oraları aldılar. Ansızın geldikleri için bir şey kurtaramadık.

— Vahvah...

Testi doldu ve kadın omuzuna almak için uğraştı. Becerem[e]medi. Elçin gittikçe alçalan güne karşı sokakların gölgelerle dolduğunu görüyor,, korkudan susuzluğunu bile unutuyordu.

Herhangi bir kapıyı çalarak kapı dibinde kıvrılıp kalmayı rica etmekten başka çare yoktu.

Elçin ihtiyar kadının testisini omuzuna kaldırdı. Kadıncağız teşekkür etti. O sırada Tanuç uyandı ve ağladı. İhtiyar kadın titrek bir sesle:

— Vah yavrucuk! Senin çocuğun değil mi bu?

Dedi.

— Evet!

— Medayinde yalnız mıydın? Kocan ne oldu?

— Etvaza gitmişti, dönmedi.

— Üzülme! Elbet bir gün döner. Haydi benimle beraber gel. Yoldaşım ol! Ne bulursak yeriz!

— Sağ ol, anneciğim! Bu iyiliğini hiç bir zaman unutmam. Ben fakir bir adamın kızı değilim. Kocam da büyük bir adamdır.

— Ahoramazda sana acısın ve onları sana bağışlasın!

Elçin yavrusunun dudakları arasına su damlattı, yüzünü sildi. Tanuç biraz toparlandı. Kendisi de avuçlarını doldurarak serin sudan bol bol içti. Sonra ihtiyar kadının yanıbaşında yürümeğe başladı.

Daracık bir kapıdan küçük bir bahçeye girdiler. Sonra mini mini bir evceğizle karşılaştı. Burası kerpiçle yapılmıştı ve epeyce haraptı. Mini mini bir sofa ve odadan ibaretti. İhtiyar kadının verdiği kara ekmek parçası ona o kadar tatlı geldi ki bu kadar iştahla yemek yediğini pek az hatırlayordu.

Elçin çocuğunu açtı. Bir bezi ıslatarak serin serin bütün vücudunu sildi. Sonra tekrar sardı. Elçin rahatlamıştı. Çok geçmeden mışıl mışıl uyudu; ken... üstüne ölü gibi uzandı. İhtiyar kadın tek yatağını ona vermek istemiş, fakat Elçin buna razı olmamıştı.

Elçin her halde Reye gitmek istiyordu. Ayaklarının şişleri ve çocuğunun hastalığı biraz hafifler hafiflemez sık sık o tarafa doğru yola çıkan kervanlardan birine katılacaktı. Bu da iki üç günlük işti.

Behramın Celuladaki bozgun haberi duyulduğu zaman Nihavend halkı da can kaygısına düştü. Yükte hafif pahada ağır neleri varsa alarak, şarka doğru kaçmağa başlamışlardı. Bu gidişle şehir boşalacak, Firuzanın para ve asker toplama[sı] ...leşecekti. Bunun için ... kapılarına müfrezeler ko[nuldu] sokaklarda tellâl bağırt[tı]:

— Korkacak bir şey y[ok] Kimse şehirden çıkmaya[cak] Çıkmak isteyen veya kaç[maya] kalkışanlar idam olunac[ak]dır.

Elçin afalladı. Bu hal n[e ka]dar sürecekti? Gökboğa Reyde arayıp bulamayınca [ne] yapardı? Her halde gitme[si lâ]zımdı. Fakat nasıl gidebi[lirdi?] Böyle bir şeye kalkışmak [bel]ki bile ölmek demekti. Yap[acak] olsa her neye mal olursa o[lsun] kaçmağa uğraşırdı. Fakat [Ta]nuç vardı. Onu ne hakla [böy]le bir tehlikeye atabilirdi?

(Arkası var)

Difteriye karşı aşı keşfetmiş olan doktor

Fransız meclisinde bir mebusun hücumuna uğradı

Difteriye karşı yeni bir aşı keşfetmiş olan doktor Ramon, Fransız meclisinde bir mebus tarafından şiddetli bir hücuma uğramıştır.

Doktor Ramon bundan bir müddet evvel, difteriye karşı "anatoksin,, aşısını keşfetmişti ve çok müessir görülerek, Fransada geçen seneki bir kanunla, üç yaşına kadar her çocuğa bu aşı yaptırılması mecburî kılınmıştı.

Bu sene, mecliste yeni sıhhiye bütçesi münakaşa olunurken mebuslardan Filip Hanrio her çocuğa anatoksin aşısı yapılması mecburiyeti hakkındaki bu kanunun ilga edilmesini, çünkü, doktor Ramon aşısının fayda değil, bilâkis zarar doğurduğunu, aşının ölüme sebebiyet verdiğini iddia etmiştir.

Anatoksin aşısı aleyhinde bulunan mebus, delil olarak, bu aşı yapılan bazı çocukların öldüğünü gösteriyor ve bunların isimlerini sayıyor. Ekserisinin babası doktordur ki, onlar da Filip Hanrio'nun iddiasına iştirak etmektedirler.

Doktor Ramon ise, tabiî, hakkındaki ithamı şiddetle reddediyor ve diyor ki:

— Aşı o çocukları neden öldürmüş, bunu söyliyemem, çünkü çocukları görmek lâzımdı. Anatoksin aşısının bir aksülâmel doğurması ancak yüzde 5 ihtimalle mümkündür. 1931 deki Londra Tıp Kongresinde de kabul edilmiştir ki bizim aşı difteri serumundan daha az bir aksülâmel uyandırmaktadır ve bu tesir hiçte tehlikeli değildir.

"Her doktorun bildiği bir şey varsa o da şudur ki, anatoksin aşısı ancak, sıhhati yerinde olan çocuklara yapılabilir. Aşıdan sonra ölmüş olan çocuklar, herhalde aşı yapılması doğru olmıyan bir durumda idiler.,,

Diğer taraftan, Fransız Tıp Akademisi de doktor Ramonu müdatfaa etmektedir. Akademi azasından dört, beş doktor, anatoksin aşısının tehlikeli olmadığını söyliyerek şöyle diyorlar:

— Aşının zararı olmadığından başka, faydası aşikârdır. Bundan 10 sene evvel Pariste difteriden 300 çocuk ölürken son sene zarfındaki vefat sayısı 87 dir. Ayni aşının tatbik edildiği günden beri Nevyorkta 10 bin ölüm yerine 1143 ölüm görülmüştür. Toronto'da 120.000 çocuk aşı edilmiş ve bir daha difteriye tutulan görülmemiştir.

Diğer bir doktor ilâve ediyor:

— Ben kendi hesabıma 3000 çocuğa anatoksin aşısı yaptım. Sıhhatleri pek yerinde olmadığı halde, hiç birinde bir aksülâmel görülmemiştir.

Bununla berazer, doktor Ramon meselesi Fransız efkârı umumiyesini hâlâ meşgul etmektedir.

VAKIT

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155
3 aylık	260	425
6 aylık	475	820
1 yıllık	900	1600

Tarifeden Balkan Bir[liği] için ayda otuz kuruş düş[ülür]. Posta birliğine girmeyen ye[rlere] ayda yetmiş beşer kuruş [zam] medilir.

Abone kaydını bildiren m[ek]tup ve telgraf ücretini, abo[ne] parasının posta veya banka yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Türkiyenin her posta merkezinde VAKIT'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

İLÂN ÜCRETLERİ

Ticaret ilânlarının santim satırı sondan itibaren ilân sayfalarında 40; iç sayfalarda ... kuruş; dördüncü sayfada ... ikinci ve üçüncüde 2; birinci 4; başlık yanı kesmece 5 ... dır.

Büyük, çok devamlı, kli[şeli] renkli ilân verenlere ayrı a[yrı] indirmeler yapılır. Resmî ilân[la]rın santim - satırı 30 kuruş[tur].

TİCARİ MAHİYETTE OLMI[YAN] KÜÇÜK İLANLAR

Bir defa 30, iki defası 50, ... defası 65, dört defası 75 ve ... defası 100 kuruştur. Üç ... ilân verenlerin bir defası be[da]vadır. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Hizmet kuponu getire[nlere] küçük ilân tarifesi yüzde ... indirilir.

Vakıt hem doğrudan doğru[ya] ya kendi idare yerinde, hem ... kara caddesinde Vakıt Yur[du] altında KEMALEDDİN İRE[Mİ] İlân Bürosu eliyle ilân ka[bul] eder. (Büronun telefonu: 20...

Karamazof Kardeşler

Yazan: Dostoyevski

Çeviren: Hakkı Sühs Gezgin — 62

biridir o... Sınıfta Krasatkine de çakı batırdı... Zavallı çocuk şikâyeti mertliğe yakıştırmadığı için ceza yemedi... Ama şimdi ona biz bir sopa çekmeliyiz.

— İyi ama, siz neden ona sataşıyorsunuz?

Çocuklar:

— Size de attı. Tanıyor sizi o... Dediler ve hep birden hücuma geçtiler.

Bombardıman bu defa daha insafsızca başladı. Yalnız çocuk göğsüne bir taş yiyerek ağlamağa başladı ve kaçtı. Ötekiler arkasından ulududar:

— Yuha!... Korkak kaçıyor! Yuha!.

Hepsinden yaşlı görünen bir çocuk:

— Siz onun ne mal olduğunu bilmezsiniz Karamazof... Ona ölüm bile azdır.

— Fitnecilik mi ediyor?

Çocuklar bakışıp gülüştüler: Yine en büyükleri:

— Siz Sen Mişel sokağına gidiyorsunuz. İşte o da durdu. Yakalayıp sorun haydi...

Dedi solak da:

— Dikkatli olun, size bakıyor, arkanızdan vurur ha!

İhtarını savurdu.

— Ben ona kızdıracak şeyler söylemiyeceğim. Yalnız sizin ondan neye bu kadar nefret ettiğinizi soracağım.

Çocuklar gülüştüler ve hep bir ağızdan:

— Sorun, dediler. Sorun ona bakalım, Lifasilkiyi seviyor mu?

Solak, ısrar etti:

— Gitmeyiniz, sizi yaralayacak melûn!

Aliyoşa yürüdü. Çocuklar:

— Dikkat! Dikkat!. Diye seslendiler. "Krosatkin,, gibi alçakça arkadan vuracak!

Yalnız çocuk orada bekliyordu. Bu, zayıf armut yüzlü, hasta bir çocuktu. Arkasında kısalmış pek eski bir pardesü vardı. Çıplak bilekleri yenlerinden dışarda kalıyordu. Yamalı, delik pantalonu mürekkep lekeleri içinde idi. Pardesüsünün cepleri taşla dolu idi. Aliyoşa, ona iki adım kalınca durdu ve soran gözlerle yüzüne baktı.

Küçük, delikanlının fena niyeti olmadığını anlayınca yüreklendi, gözlerinden ateşler saçarak:

— Altıya karşı tek baş'ma idim.. Ama, hepsini tepelerim ben onların..

Dedi.

— Yediğin taş çok canını yaktı mı?

— Ben de Smorovun kafasına bir tane ekledim.

— Onlar, dediler, ki sen beni tanıyormuşsun ve mahsus atmışsın.

Çocuk, buna cevap vermedi. Fena fena baktı.

Aliyoşa tekrar sordu:

— Ben seni tanımıyorum... Sen benim kim olduğumu hakikaten biliyor musun?

Çocuk, ona düşmanca baktı ve hiddetli bir sesle:

— Çekilin başımdan!

Diye bağırdı. Fakat olduğu yerde kımıldamadı. Bir şey bekliyor gibiydi.

— Pekâlâ... Gidiyorum. Ama ben, sana sataşmak niyetinde değildim. Allahaısmarladık.

Çocuk yine o kindar bakışlarla Aliyoşayı süzerek:

— Hadi oradan papas bozuntusu!

Dedi ve müdafaa vaziyeti aldı. Delikanlı, dönüp bir kere ona hayretle baktı, sonra hiç sesini çıkarmadan yoluna devam etti. Fakat daha üç adım atmamıştı, ki hınzır piç cebindeki en büyük taşı onun arkasına yapıştırdı.

— Arkadan ha... Demek senin için arkadaşlarının söyledikleri doğru imiş..

Aliyoşa böyle söyliyerek dönerken ikinci bir taşı az daha suratına yiyordu. Bereket vaktinde kolunu kaldırdı ve taş, dirseğine çarparak yüzünü korudu. Delikanlı:

— Senin hiç utanman yok mu? Ne yaptım sana?.. Diye bağırdı.

Çocuk bu defa, dayak bekliyordu. Fakat hasmının durduğunu görünce, canavar gibi saldırdı ve Aliyoşanın sol elini yakalayarak şiddetle ısırdı. Yara derindi. Tam tırnağın altında açılmıştı. Delikanlı can acısiyle haykırdı. Kan akıyordu. Mendilini çıkararak, parmağını sardı. Sonra, sakin gözlerini o melûna doğru kaldırarak:

— Bak, elimi ne kadar fena ısırdın... Oldu mu keyfin?.. Hadi bakalım, şimdi söyle ben sana ne yaptım?

Çocuk ona şaşkın şaşkın bakıyordu. Aliyoşa yine ayni soğukkanlılık ve meleklikle:

— Ben seni tanımıyorum. İlk defa bugün gördüm.... Ama bu kadar hücumuna göre, sana bir fenalık etmiş olacağım. Boşuboşuna bana elbette ıstırap vermek istemezdin. Hadi, söyle, ne yaptım ben sana?

Çocuk, hiç cevap vermedi. Birdenbire hıçkıra hıçkıra ağlamağa başlayarak Sen Mişel sokağına doğru koşmağa başladı. Aliyoşa, vakit bulunca bu meseleyi kurcalamağa karar vere[rek] yürüdü.

— 4 —

KOKLAKOVGİLLERDE

Şehrin en güzel binalarından biri ... lan Madam Koklakovun evine var[dı]. Madamın, Moskovada daha başka şe[h]irlerde de evleri olduğu ve daha ziyade oralarda oturduğu halde, kasabamızda da bu evi muhafaza ediyordu.

Aliyoşa, dehlize girince, Madam Koklakov, onu karşılamağa koştu ve sinirli bir sesle:

— Kerametten bahseden mektubumu aldınız mı?

Diye sordu.

— Evet.

— Stareç, bir anaya oğlunu bağışlamıştı. Bari mektubumu herkese gösterip, harikayı ortalığa yaydınız mı?

Aliyoşa:

— O, bugün mutlaka ölecek!

Cevabını verdi.

— Biliyorum... Biliyorum, ama ... meseleden, ondan sizinle ve başkalarıyle konuşmağı o kadar çok istiyorum ki... Bilhassa sizinle... sizinle... Bütün kasabada hep bu mesele çalkanıyor. Herkes onun ölmek üzere bulunduğunu düşünerek kan ağlıyor... Ne iş Katerin İvanovnanın burada olduğunu biliyor musunuz?

(Devamı var)

Abdülmecit devrinde
Saray entrikaları

Yazan : Asım Us

— 7 —

Abdülmecit Sait Paşanın tahrikile Reşit Paşayı azletti

Halil Rıfat Paşa

İbrahim Sarim Paşanın sadarete gelişinin ertesi günü Reşit ve Âli Paşalar da dahil olduğu halde yenilik taraftarlığı ile itham edilen 9 kişinin vilâyetlere tayinleri liste verildi. Fakat Sarim Paşa mutedil tabiatlı bir insandı. Bu gibi kötülüklere âlet olmak istemedi. Kendisine yapılan bu teklifi reddetti.

Fakat genç padişah Abdülmecit Serasker Sait Paşanın tahrikile Reşit Paşayı azlederken bu hareketin o günkü beynelmilel siyaset muhitinde büyük bir akis yapacağını hiç hesaba katmamıştı.

Reşit Paşa, Osmanlı devletinin kendi kuvveti ile kendi varlığını muhafaza edemiyeceği kanaatinde olan bir devlet adamı idi. Bilhassa Mısır meselesinde Osmanlı devletinin bekasına hizmet eden bir muvazene unsuru olarak İngiltereyi bulmuştu. Bu suretle o zaman İngiltereyi İstanbulda temsil eden sefir Lord Stratfort memleketi idare hususunda kendisinin en samimî müsteşarı mevkiini almıştı. İngiliz sefiri de bu mevkii kendi devletinin menfaatine kullanıyordu. Onun için Lord Saratfort sadrazam Reşit Paşanın azli haberini büyük bir hiddet ve hayretle karşıladı.

Derhal sefarethanenin baştercümanını çağırarak bu meselenin tahkikini emretti. Baştercüman da bir taraftan Babıâliye gelerek Babıâli tercümanlarından Logoft Beyi buldu. Babıâlide olan malûmatı ondan öğrendikten sonra Dolmabahçe sarayına koştu. Mabeyn başkâtibi Hakkı Beyi gördü. Vakit geçirmeksizin yine sefarethaneye dönerek vaziyeti İngiliz sefirine anlattı.

Hâdisenin esası Lord Stratfortun zan ve tahmin ettiği gibi İngiliz siyaseti aleyhine çevrilmiş bir entrika mahiyetinde değildi. Mesele alelâde bir saray entrikasından ibaretti. Bunu öğrendikten sonra biraz içine su serpildi.

Bununla beraber İngiliz sefiri Reşit Paşanın sadrazamlıktan çekilmesini yine netice itibarile İngiltere aleyhine çıkacak bir değişiklik olarak telâkki ediyordu. Onun için ne yapıp yapıp Reşit Paşayı eski makamına getirmek istiyordu.

ra yine baştercümanını Dolmabahçe sarayına yolladı ve doğrudan doğruya padişaha mühim maruzatı bulunduğunu söyliyerek Abdülmecitten mülâkat müsaadesi aldı.

Lord Stratfort, Abdülmecit devrinde İstanbulda bulunan ecnebi sefirlerinin en nüfuzlusu idi. Bu nüfuz yalnız İngilterenin beynelmilel nüfuzundan ileri gelmiyordu. Şahsının da büyük tesiri vardı. Bu İngiliz diplomatı pek muhterem evsaf ile munsif, memleket hakkında da en iyi hislerle mütehassis olmakla beraber haris ve kibirli bir hilkatte yaratılmış olması ve bu karakterini resmî işlerine de karıştırmağa meyyal bulunması yüzünden zamanındaki Osmanlı devlet adamlarını bile için için şikâyetlere mecbur ediyordu.

Bu İngiliz diplomatı kendisi bizzat İstanbulda aşikâr bir surette Babıâli üzerinde bir nevi vasî mevkii aldığı gibi vilâyetlerde valiler nezdinde konsolosları vasî mevkiine getirmişti. Bu hal Babıâlinin yalnız hariçte değil, dahilde de nüfuz ve ehemmiyetini ihlâl ediyordu. Bu haysiyet ve itibar olmayınca da o zaman bir çok karışık unsurlarla meskûn olan memleketin idaresi o kadar zorlaşıyordu. Hattâ İngiliz sefirinin konsoloslara yazdığı bir sirküler o zaman İzmir gazetelerinde yarı resmî surette neşredilivermişti.

Neşredilen bu vasika evvelce gizli olan bir vaziyeti açığa vurmuştu. Ondan sonra devlet tebaasından haksız bir davası olan, yahut haklı bir cezaya maruz kalan bir adam derhal vilâyetlerde konsoloslara, İstanbulda sefarethaneye koşuyordu ve oralarda mutlaka kendisine bir himaye buluyordu.

Resmî vazifesini ifa hususunda dikkat ve tecellüt gösteren bir valinin mevkiini uzun zaman muhafaza etmesi, imkânsızdı. Babıâlideki nazırların mevkii valiler-

den daha emin değildi. Vükelâyı nasp ve azlden de artık padişah değildi. Devlet mesnetlerinden biri münhal, olduğu zaman beynelmilel bir mesele kadar müşkül bir müzakere kapısı açılmak icap ediyordu.

Böyle bir vaziyette bu garip İngiliz diplomatını en mahirane bir şekilde idare eden devlet adamı ise sadece Reşit Paşa olmuştu. Bundan dolayı Reşit Paşanın Lord Stratforda haber verilmeksizin sadrazamlıktan azledilmiş olması İngiliz sefirinin fevkalâde hiddet ve hayretini mucip olmustu.

Bir Sivri Akıllının Maceraları:

Ne var, Ne yok?

Boşanmak için herkesin akın ettiği memleket

Bugün insanlar evlenirken belki pek acele etmiyorlar ama, boşanma meselelerinde büyük bir sürat istiyorlar. Fakat, aksine, hemen her memlekette boşanma davaları çok uzun sürmekte ve ayrılmak istiyen karı veya kocayı — yahut her ikisini — büyük bir sabırsızlık içinde bırakmaktadır.

Bu itibarla, boşanma davalarının çok çabuk halledildiği bir memlekete bazıları büyük bir hasetle bakmaktadır. Burası Meksikada Çihuahua hükûmetidir. Orada boşanma davaları bir gün içinde hallediliyormuş. Bundan başka, mahkeme davacıları dinlemiye bile lüzum görmüyormuş. İstidanızı veriyorsunuz. Mahkeme heyeti sizi haklı bulursa boşandığınıza dair imzaladığı kararnameyi ogün derhal adresinize gönderiyor. Eğer aleyhinizde karar verildi ise onu da ayni süratle haber alıyorsunuz.

Şimdi Çihuadua'ya yabancıların boşanmak üzere akın ettikleri görülmüştür. Yalnız, hükûmet ancak orada en az bir buçuk ay oturmuş olanların bu şekildeki davalarına bakmaktadır.

—o—

Evli kadınlar mı daha mes'ut bekârlar mı?

Amerikan âlimleri hemen daima çok meraklı tetkikatlar, anket neticeleri neşrederler. Son günlerde neşredilen bir anket neticesi vardır ki, hakikaket alâka verici.

Evli kadınlar mı daha mesut, bekârlar mı? Dünyada mesut evli kadınlar mı daha çok, mesut bekâr kadınlar mı?

Amerikan ruhiyatçılarından biri bunu merak ediyor ve geniş mikyasta bir anket yapıyor. Aylarca, on binlerce kişiden gelen cevapları toplıyor. Sonra tasnif ediyor ve nihayet neticesini bildiriyor:

Kendilerini mesut sayan bekâr kadınların — yani hiç evlenmemiş yaşlı kızların — sayısı, mesut olduğunu söyliyen evli kadınlardan daha fazladır.

Fakat, mesut olmanın derecesine gelince, evli kadınlar bekârlardan daha fazla mesuttur. Yani, kendisini mesut sayan bir evli kadının duyduğu saadet, mesut bir bekâr kadından daha büyüktür...

—o—

Hergün binlerce yıldız dünyamıza düşüyor

Bilhassa yaz geceleri gökyüzünden kayarak akan yıldızlar görürsünüz. Bunlar yıldız parçalarıdır ve arzın cazibesine tutularak bizim dünyaya düşmektedir.

Fakat, gökyüzünden atılan bu mermilerin şimdiye kadar hiç bir insanın başına düştüğü görülmemiştir. Halbuki, âlimlerin yaptığı bir hesaba göre, her gün böyle binlerce hacerisemavî dünyaya düşmektedir. Yalnız, bunların düştüğü yerler daima ya denizdir, yahut da meskûn bulunmıyan arazi.

Demek oluyor ki, dünyanın, her gün artan nüfusla dolup taştığı söylenmesine rağmen yıldızlar arz üzerinde düşecek boş yer bulabiliyorlar!

—o—

Dünyanın en ihtiyar şehri nerede

Alimlerin tetkiklerine göre dünyanın en ihtiyar şehri orta Asyadadır. Bu da, dünyaya bütün medeniyetin eski Türk ülkesinden geldiğini gösteren yeni bir delildir.

Sibirya civarındaki bu şehrin adı Verhoyanak'dır ve hemen hemen, oradaki medeniyet devrindenberi ayni şekilde mevcudiyetini muhafaza etmiştir ve dünyanın hiç bir yerinde halen mevcut şehirler arasında onun kadar eskisi yoktur.

—o—

Bir resmine bin beşyüz lira alan ressam

Gazetelere, mecmualara resim yapan ressamlar arasında Çarles Dana Gibson isminde biri rekor kırmış bulunuyor. Bu Amerikalı ressam bir haftalık mecmuaya yaptığı 52 parça resim için 10 bin İngiliz lirası almıştır ki, bu, bizim paramızla 65 - 70 bin lira kadar tutar. Bu hesapla, ressamın bir eseri bin, bin beş yüz lira etmiş oluyor.

Dana Gibson Amerikanın, mecmua kapakları yapan ressamları arasında en meşhurlarından biridir ve resimlerini yağlı boya ile ve hakikaten birer tablo kıymetinde olarak yapmaktadır.

Bir ana katili idamá mahkûm edildi

Kars, (Hususî) — Geçen sene Ardahanın büyük Nakala köyünde Lezki oğlu Maruf isminde bir genç aile geçimsizliği yüzünden annesi Siranın başına büyük bir odun vurarak yere sermiş, bu yetmiyormuş gibi sonra baygın bulunan kadının karnına tandır şişini saplayarak öldürmüştü.

Maruf yakalanınca annesinin bacadan atılan bir kurşunla karnından yaralanarak öldüğünü söylemişti.

Kars Ağırceza mahkemesinde görülen muhakeme neticesinde Maruf idama mahkûm olmuştur.

Radyo ve Tiyatro

Ankara radyosu

Türkiye Radyo Difüzyon postaları
TÜRKİYE RADYOSU
ANKARA RADYOSU

DALGA UZUNLUĞU:
1639 m. 183 Kcs/120 Kw. T. A. Q.
19,74 m. 15195 Kcs./20 Kw. T. A. P.
31,70 m. 9465 Kcs./20 Kw.

9 - 1 - 939 PAZARTESİ

12,30 Müzik (Bir senfoni - Pl). 13 Saat, ajans haberleri ve Meteor - Ankara. 13,10 Müzik (Operetler - Pl). 13,30 - 14 Türk müziği (Halk türküleri - Pl). 18,30 Müzik (Hafif plâklar). 19,15 Konuşma (Doktorun saati). 19,30 Türk müziği: İncesaz faslı (Şehnaz faslı). 20,15 Saat, ajans haberleri, Meteoroloji ve ziraat borsası (fiyat). 20,25 Türk müziği: 1 — Naman ağa - Şevk efza peşrevi. 2 — Dede - Hüsnü zatın gibi. 3 — Tanburi Hikmet bey - En eseri handenim. 4 — Lemi - Şikâyet etme. 5 — Ruşen Kam ? Taksim. 6 — Rahmi bey - Ey gülü nevbahar an. 7 — Mahmut bey - Ey servi gül vefa. 8 — Dede - Seri zülfü anberini. 9 — Said Dede - Şevk efza saz semaisi. Okuyan: Muzafer İlkar. Çalanlar: Vecihe, Reşat Erer. Ruşen Kam, Cevdet Kozan. 21,10 Müzik (Saksofonist Nihat Esengin resitali): 1 — Süslenmiş - Koral melodisi. 2 — Solveig'in şarkısı 3 — Sihirli balet. 21,30 Konuşma. 21,45 Müzik (Küçük orkestra) 1 — Ledi Hamilton operetinden potpuri (E. Künneke). 2 — Vals fısıltıları (Pol Linke). 3 — Per Günt süitlerinden (Grieg) Op. 46. 1 - Sabah sesleri, 2 - Ose'nin ölümü, 3 - İngridin feryadi, 4 - Arap dansı, 5 - Anitranın dansı, 6 - Dağ kralının mağarasında, 7 - Per Günt memlekete avdeti. 22,45 Sinema sesi. 23,45 - 24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

Ankara radyosunun yarınki programı

SALI 10—1—939

12,30 Müzik (Sololar - Pl), 13 Saat, Ajans, haberleri ve meteor - Ankara, 13,10 Türk müziği (Şarkılar - Pl), 13,40, 14 Müzik (Melodiler - Pl), 18,30 Türk müziği: İncesaz: Segâh faslı. Okuyan: Tahsin Karakuş, Çalanlar: Hakkı Derman, Eşref, Kadri, Hasan Gür, H. Tokay. 19,15 Saat, ajans haberleri, meteoroloji ve ziraat borsası (fiyat), 19,25 Müzik (Operet parçaları - Pl), 19,15 Konuşma (Hukuk ilmi yayma kurumu), 20 Temsil: Bir Karagöz gecesi: Tertip eden (Ekrem Reşit), İstanbul Şehir Tiyatrosu sanatkârlarından Hazım Körmükçünün temsili. 21 Saat, esham, tahvilât, kambiyo, nukut borsası (fiyat), 21,15 Türk müziği: Şarkı ve Türküler. 1 — Lemi: Seni arzu eder bu didem, 2 — Lemi: Günler geçiyor, 3 — Lemi: Ruhunda buldum, 4 — İndim yarin bahçesine - türkü, 5 — Tazelendi tabı âlem, 6 — Rahmi Bey: Bahar oldu, 7— Ay doğdu batmadı mı? Halk türküsü, 8 — Yürü dilber - Halk türküsü, 9 — Ya kiz gel ya kız - Türkü, Okuyanlar: Semahat, Sadi, Çalanlar: Vecihe, Reşat Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. 21,45 Konuşma (Türkiye postası), 22 Müzik (Küçük Orkestra), 1 — Fuji Sanın etrafında müzik sesleri fantazi (E. T.), 2 — Hazin Vals (Alois Pachernegg), 3 — Prens İgor operasından Konçakovanın şarkısı (Borodin), 4 — Çigan sevgisi (A. Ferraris), 5 — İvanov - Serenad (A. Amadei - E. Haensch tertibi), 6 — İtalya şarkıları - Potpuri (Di G. Micheli Op. 37), 23 Müzik (Cazband), 23,45, 24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

ALEMDAR SİNEMASI
İKİ FİLM
1 — Tatlı günah,
2 — Üç ahbap çavuşlar
(Haydutlar arasında)

ŞEHİR TİYATROSU
8-1-939 pazar gündüz 15,30 da
9—1—939 Pazartesi günü akşamı 20,30 da
Tepebaşı Dram Kısmı
A S M O D E
9—1—939 Pazartesi günü akşamı saat 20,30
İstiklâl caddesi komedi kısmı
MUM SÖNDÜ

TURAN Tiyatrosu
HALK GECESİ
Sanatkâr Naşit, Cemal Sahir iki oyun birden
KOCA İSTERİM
2 Perde
YAVRUM KOMİSER
1 Perde
Localar 100, Her yer 20, Paradi 10 K.

Bilginizi genişletiniz

1 — Dikilitaşın uzunluğu kaç metredir?

— 30 metre. Kaidesi iki metre yüksekliğindedir.

2 — Binbirdirek ne vakit yapıldı?

— 528 milâdi yılında, Jüstinyen tarafından.

3 — Galata kulesi ne vakit yapıldı?

—1349 da Cinevizler tarafından. 146 ayak merdiveni var.

Saksofon mucidinin ismi anıldı

Cazbandın en başta âletlerinden biri olan Saksofon'un mucidi Antuan Saks isminde bir Belçikalıdır. Âletin de ismi esasen onu icat edenin adından gelmektedir ve "fon,, eski Yunanca "ses,, demek olduğuna göre, (Saks sesi) mânasınadır.

Geçenlerde Belçikada, Antuan Saks'ın doğduğu şehir olan Dinant'da çalğının mucidi için isim anma merasimi yapılmıştır.

Birçok mucitler gibi Antuan Saks da icadını bir tesadüfe borçludur. Kendisi 26 yaşında iken, bir gün klarnet çalıyormuş. Fakat, bu çalğının bütün notaları lâyıkiyle çıkarmadığını görerek, ona bunu temin edecek başka bir şekil vermeyi düşünmüş.

İşte, bu düşünce ile klarnetin orasını burasını düzelteyim derken Antuan Saks saksofonu icat ediyor...

Eğelenceli köşe:

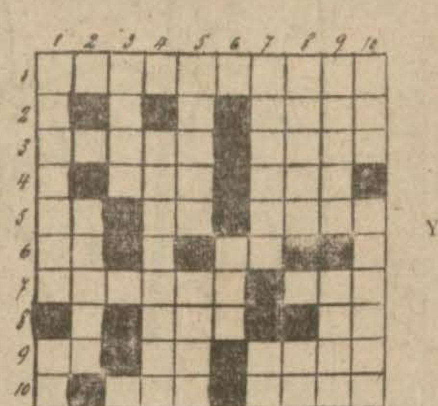

SOLDAN SAĞA DOĞRU:

1 — Bir renk
2 — Sebep
3 — Yemişçi, modern
4 — Çocuk doktoru, sonuna (ye) gelirse tersi cesur olur.
5 — İskambilde bir kâğıt, kovuk, harir
6 — Tersi güzel sanat, güzel sanat
7 — Arpa satan, birinci
8 — Anmak, alfabede bir harfin okunuşu
9 — Otuz gün, güzel sanat, insan
10 — İstikbal, izin iki ay.

YUKARDAN AŞAĞIYA DOĞRU:

1 — Küçük kasa, lâhza
2 — Büyük ev
3 — Ev
4 — Hayat suyu
5 — Ucuz, akan
6 — Taallûku olan
7 — Eski itikatlar, iskambilde bir kâğıt.
8 — Kısmet, alfabede bir harfin okunuşu
9 — Elem, başına (A) gelirse bir memleket olur
10 — Çift, tutuk dilli.

İLKOKUL

KAR

Kar nasıl oluyor? Ayhan rüyasında neler gördü

Ayhan, yatağına yatmadan önce, pencereden dışarıya baktı. Soğuk vardı, kar lâpa lâpa yağıyordu. Kendi kendine:

— Ne fena hava! dedi.

Sonra yatağına uzandı, düşünceye daldı. Tam uyuyacağı sırada, kapı açıldı. İçeriye bembeyaz karlara bürünmüş bir çocuk girdi. Ayhanın yanına yaklaştı;

" — Tünaydın Ayhan, beni tanımadın mı?..

— Hayır!

— Benim adıma kar derler. Nerden geliyorum biliyor musun?

— Sen ya soğumuş veya soğuğa uğramış bulutlardan geliyorsun!

— Ben kaç yaşında görünüyorum?

— Bilmem?

— Sen okulda çok şeyler öğrenmekle beraber daha benden gençsin. Benim yaşlı olduğumu biliyor musun? Benim adım "kar,, dır. Ben her şeyi soğuturum. Üşütürüm. Ovalar her taraf bembeyaz olur.

(Eliyle pencereyi göstererek) bak, sular buz tuttu. Ağaçlar bembeyaz. Kuşlar ötüşünü kesti. Görüyorsun ya benim adımdan herşey soğuyor, üşüyor ve donuyor. Çünkü bu ad bir hayat ve bir ölüm adıdır.

Ben yaşlıyım. Ama ne eksiğim var? Ben yerin üstünde yerin altında seyahat ederim. Karaları, denizleri her yeri dolaşırım. Kış ve yaz insanlara, bütün hayvanlara ve nebatlara besim olurum. Onları temizlerim, güzelleştiririm. Makineleri işletirim, yürütürüm. Buhar olur uçarım. Su, dolu, kar olur gelirim. Ben renkten renge, biçimden biçime girer eğlenirim. Ben ihtiyarlaşırım ama, çok vakit geçmeden gençleşirim. Ben her yaşın zevkini tatarım. Dünyanın her güzel yerinde, her korkunç yerinde yaşarım: Nehirde, gölde, deniz, dağ vesaire birçok yerlerde.. Anladın mı, ben her yerde yaşarım.

Seni bu akşam fazla rahatsız ettim, kusura bakma.. Başka bir akşam gene gelirim. Şimdilik geçen hayırlı olsun..

Kar böyle söyledikten sonra uzaklaştı, gitti.

Gemiciler

Enginlerde rüzgâr eser, eser,
Makaradan yelken iner,
Heyamolà heyamolà.
Küçük cesur gemiciler,
Sevinç dolu şarkı söyler,
Heyamolà heyamolà.
Bizim gemi demir alır,
Çıkalım hep birden yola,
Heyamolà heyamolà.
Yurttakiler hoşça kala,
Heyamolà heyamolà.

AHMET CEVAT

ölçüler

Bir arşın	: 0,68 Metre
Bir endaze	: 0,65 Metre
Bir ar	: 100 metre murabbaı
Bir hektar	: 10,000 metre murabbaı
Bir okka	: 1,283 kilo gram
Bir çeki	: 225,798 kilo gram
Bir kantar	: 56,449 kilo gram
Bir batman	: 7,697 kilo gram

Kaç kilo olmalısınız

Yaş	Kilo	Boy
7	19,80	1,10
8	20,740	1,16
9	22,630	1,22
10	24,500	1,27
11	29,800	1,30
12	„	„
13	38,650	1,49
14	„	„
15	49,600	1,60
16	„	„

Saat farkları nasıldır?

Türkiyede 12 iken

Pariste:	10,30
Londrada:	10,26
Berlin:	11,24
Roma:	11,18
Varşova:	11,47
Bükreş:	12,19
Moskova:	13,01
Leningrad:	12,23
Madrit:	10,15
Lizbon	9,54
Atina:	12,10
İskenderiye	12,2
Cezayir:	10,40
Şam:	12,50
Tahran:	13,56
Bombay:	15,18
Nevyork:	5,32
Sanfransisko	2,17
Riyo dö Janeyro:	7,39

Tarih materyali:

Büyük Türk denizcisi BARBAROS

Tarih derslerinde Osmanlı imparatorluğunun geçirmiş olduğu yükselme devrini okurken bu devirde denizcilik bakımından da Osmanlı imparatorluğu diğer milletlere nazaran oldukça büyük bir ilerleme göstermiştir. O zaman yetişen ve büyük deniz savaşları yapan Barbaros Hayrettinin bu savaşları Osmanlı imparatorluğunun tarihinde büyük bir nam almıştır.

Kuzey Afrikasında Cezayiri elde etmiş olan Barbaros, Osmanlı imparatorluğu hizmetine girmiş ve Cezayiri, Trablus Garbı zaptederek Osmanlı topraklarına eklemiye muvaffak olmuştu.

Barbaros, Akdenizde Osmanlı Türk hâkimiyetini tanıtmıştır. Barbarosun kazandığı muvaffakiyetler pek çoktur.

Bu büyük kahramanın mezarı İstanbulda Beşiktaş semtindedir. Eylül ayında Barbaros için bir ihtifal yapılmış ve büyük kahramanın yaptığı işler ve Preveze zaferi anlatılmıştır.

Barbarosun mezarının etrafı genişletilerek büyük bir park haline getirilmesi Uray tarafından muvafık görülmüş ve çalışılmaya başlanmıştır.

Eski ve yeni

Sağlık düşünceleri

Akşam hava çok soğuktu. Okuldan eve gelip de odaya girdiğim zaman babamı soba karşısında buldum. Oda çok sıcaktı. Annem, bir erkek, bir kız kardeşim birer tarafta oturmuşlardı. Odanın bir saattenberi havalandırılmamış olduğunu daha içeri girer girmez anladım. Babama dedim ki:

— Burası hem çok sıcak, hem de havası ağır. Müsaade edin pencereyi bir iki dakikalık açalım.

Babam dikkatle yüzüme baktı:

— Sen deli misin? Bu havada pencere açılır mı? Hepimizi hasta edeceksin.

Cevap verdim:

— Hayır, baba, havanın değişmesi lâzımdır. Siz burada saatlerce kapalı kalmış, beş kişinin nefesiyle odanın içini zehirlemişsiniz. Bundan başka bu kadar sıcak iyi bir şey değildir. Burada, sıcağa alışanlardan biri odadan dışarı çıkınca, bu sıcağı dışarda bulmaz, hemen nezle olur.

— Siz okulda böyle mi yapar sınız?

— Tabiî, odamız lüzumundan fazla sıcak değil, teneffüse çıkarken pençereleri açar, havayı değiştiririz. Bakın ben soğuktan korkuyor muyum? Vücudum alışmış. Arada nezle oluyorsam, o da sıcak odanın çok sıcak olmasındandır.

Babam hafif hafif güldükten sonra dedi ki:

— Oğlum, haklısın. Bizim memleketimizdeki okulları görsem... Kış geldi mi, pencerelerin hepsinin dar aralıkları varsa kâğıtla kapatırdı. Sobaya o kadar odun atarlardı ki, saçları kıpkırmızı olurdu. Sınıfın pencereleri hiç açılmazdı. Hepimizin başı ağrır, bu ağrıda soğuk almaktan sanırdık. Odanın içerisi kokardı. Ama biz bunlara alıştığımız için şikâyet etmek aklımıza bile gelmezdi.

Dışarıya çıkınca, içimizde kalınfanileler, üstümüzde kalın paltolar olduğu halde yine tir tir titrerdik. Hele sınıfta palto çıkarmıyorlarımız bile pek çoktu...

Ben ilâve ettim:

— Tabiî dedim. O zamanki çocuklar hepsi uyuşuk ve hasta oluyorlardı. Şimdikiler ise hepsi güzel ve sağlığı yerinde çocuklar oluyor.

İnsana hastalık getiren hayvanlar

BİT

Bitten sakınınız bu hayvan pis insanların vücudunda yaşar

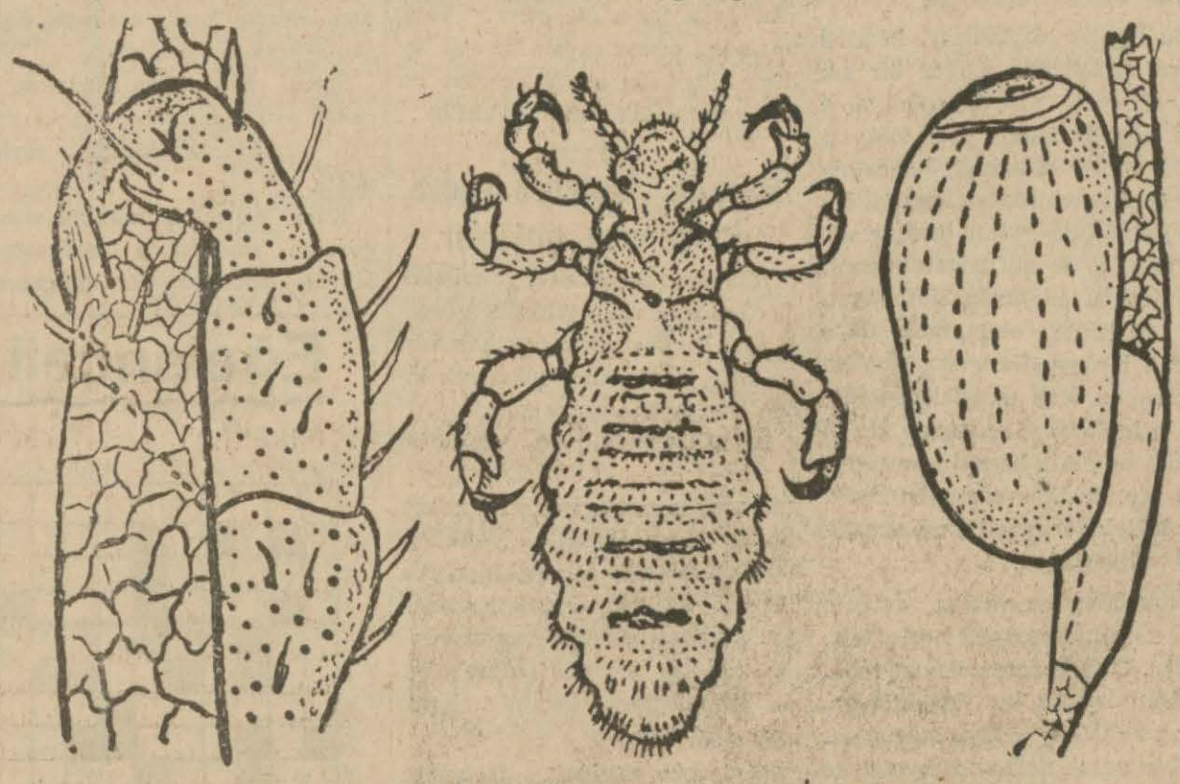

Pis insanların başında, vücudunda ve elbiselerinin arasında bulunan kanatsız bir böcektir.

Bit herkesin bildiği ve tanıdığı Lekeli Humma ve diğer hastalıkları insandan insana geçiren hayvandır. Bitin çok eski insanlardan olan Mısırlıların Firavunlarında bile bulunduğu elbiselerin üzerinde bulunan kükürt tozundan anlaşılmaktadır.

Bit; hastalık geçirdiği bilinmezden evvel bile bütün dünyada pislik ve ayıp sayılırdı.

Okullarda bitli çocuklara ve başka yerlerdeki bitli insanlara kimse yanaşmazdı.

Bit iki cinstir. Baş biti, ten biti. ve dikiş yerlerinde bulunur.

Baş biti: Ten bitinden daha küçük, rengi daha esmer ve siyahımtraktır. Ten biti ise daha büyük ve rengi de açıktır. Çok defa saçlar arasında ve bazan sakal, bıyık ve kaşlarda bulunur.

Ten biti: Koltuk altında iç çamaşırların vücuda değen yüzünde

Bit vücutta sıcak yerleri sever. Hele kılların dibinde çamaşırın sıcak ve tene bitişik olan yerlerinde bulunur. İç çamaşırın yünlü ve pamuklusunu sever. İpekliden hoşlanmaz. Fakat yünlü ve pamuklu çamaşır bulamazsa ipeklide de sıcaklarak olarak yaşar

Bitler sirkelerden ürerler ve vücudün sıcak yerlerinde bu sirkeler büyürler.

Bir bitin ömrü bir veya bir buçuk aydır. Bir dişi bit ömründe 250 - 300 yumurta veri . Bit yumurtalarının etrafında kitim denilen bir tabaka vardır. Bu tabaka sabun ve sudan müteessir olmaz.

Bitten kurtulmak için sirkelerden temizlenmek lâzımdır.

BITLENMEMEK İÇİN NE YAPMALI?

Bitlenmemek için sık sık insan kendini muayene etmeli ve yıkanmalıdır.

Bit insan kanı ile yaşar. Hasta insanların kanını emer ve sağlam insanlara aşılar. Bilhassa kışın insan fazla yıkanmadığı için daha çabuk bitlenir. Bu işe dikkat etmelidir.

Bit yiğit insanlarda bulunmaz, ancak pis olan, sağlığını korumayan kimselerde bulunur.

SPOR

Gayrifederelér şampiyonası

Şişli T. Y. Y.K. yi 2 - 0, Arnavutköy Kurtuluşu 5 - 2 mağlûp etti

Beşiktaş - Pera maçı beraberlikle neticelendi

Gayri federe klüpler şampiyonluk müsabakalarına dün sabah de Taksim stadyomunda yine büyük bir kalabalık önünde devam edildi. İlk maç Şişli ile T. Y. Y. K. ikinci takımları arasındaydı. Şişli bu müsabakayı 2 - 0 kazandı.

Arnavutköy - Kurtuluş

Birinci takımlar beynindeki ilk karşılaşma Kurtuluş - Arnavutköy arasında yapıldı.

Ahmet Ademin idare ettiği bu müsabakanın mütevazin bir şekilde cereyan eden ilk devresi Şişiye karşı üç golle Arnavutköyünün galebesiyle bitti.

İkinci kısımda açık bir üstünlük kuran Arnavutköy takımı muhacim hattında eski Topkapılı ve - iki gün evvel yazdığımız gibi de son zamanlarda Kırklareli mıntakasına nakledilmiş olan - Haydar Baraganlının gayretiyle üstüste üç gol daha çıkararak maçı 5 - 2 kazandı.

Şişli - T. Y. Y. K.

Günün en mühim müsabakası Nuri Bosutun hakemliği ile Şişli - T. Y. Y. K. klüpleri arasında yapıldı. .

Çok heyecanlı cereyan eden bu müsabakaya takımlar şu kadrolarile iştirak ettiler:

Şişli: Armenak - Vlastardi, Alber, Agop Pançef, Arşevir — Suldur, Nubar, Şavarş, Mikrop, Diran.

T. Y. Y. K.: İstrato - Hüseyin, Niko - Jan, Drago, Poyos - Maryo, I Pulyenidis, Tanaş, II Pulyenidis, Veno.

Karşılıklı akınlarla başlıyan bu enteresan maçın onuncu dakikasından sonra Şişli ağır basmağa başlamakla beraber Suldurla Nubarın bozuk oyunları yüzünden gol çıkaramıyordu.

Ara sıra yapılan T. Y. Y. K. akınları Vlastardinin yerinde müdahaleleriyle neticesiz olarak geri dönüyordu. Devrenin ortalarında oyun daha ziyade saha ortalarında oynandı ise de 30 ncu dakikadan sonra Şişli tekrar hâkim vaziyete geçti. Ve 39 ncu dakikada Diranın ortasını müsait proksiyonda yakalıyan Soldur Şişlinin ilk golünü attı.

Mağlûp vaziyete düşen Kurtuluşluların bundan sonra sinirli bir oyun oynadıkları görüldü. Bilhassa merkez muavin Drago toptan ziyade adam yemeğe çalışırken ilk devre nihayetlendi.

İKİNCİ DEVRE:

İkinci haftaymın başlarında T. Y. Y. K. lıların mağlûbiyetten kurtulmak için müthiş bir

(Devamı 11 incide)

Atletizm ajanı istifa etti

İstanbul mıntakası Atletizm Ajanı mimar Rebii Garbon, işlerinin çokluğu yüzünden ajanlık vazifesini yapamıyacağını bildirerek istifa etmiştir.

Münhal bulunan bu ajanlığa henüz kimse tayin olunmamıştır.

Voleybol Ajanı da çekildi

İstanbul mıntakası voleybol - basketbol ajansı Mimar Ali Rıdvan Arsever de askerî vazifesini ifa etmekte olduğundan ajanlıktan istifası istifa addedilmiştir.

Rıdvanın yerine şimdilik kimse tayin olunmıyacak ve vazifesi mıntaka müdür vekili tarafından tedvir edilecektir.

Ferenşuvaroş galip

Yunanistanda son müsabakasını Selânik muhteliti ile yapan Macaristanın Ferenşvaroş klübü bu karşılaşmada da ikiye karşı dört golle galip gelmiştir.

Matbuat takımı

Bayramda Bursaya gidiyor

İstanbulun mütekaitler arasında namağlûp futbol takımı olan Matbuat ekibi Kurban Bayramı tatillerinde bir müsabaka yapmak üzere Bursaya gidecektir.

Bayramın birinci günü şehrimizden ayrılacak olan İstanbullu gazeteciler kafilesi on sekiz kişiden mürekkeptir.

Komşu şehir mütekaitleriyle maç yapmak üzere giden Matbuat takımı âzaları ayni zamanda bir tetkik seyahati de yapmış olacaktır.

Dünkü maçın en muvaffak oyuncusu olan Vefa kalecisi Azadın güzel bir kurtarışı

Galatasaray - Vefa

Heyecanlı bir müsabakadan sonra Sarıkırmızılılar rakiplerini 1 - 0 yendiler

Günün en mühim lik maçı Galatasarayla Vefa klüpleri arasında idi. Taksim stadında yapılan bu karşılaşma iki bin kadar seyirci tarafından heyecanla takip edildi.

Son karardan sonra ilk müsabakasını yapan sarı kırmızılılar, Celâl, Eşfak, Bülent ve Selim gibi dört çok ehemmiyetli futbolcülerinden mahrum olarak bu maça şu şekilde bir kadro ile çıktılar:

Osman — Lûtfi, Adnan — Musa, Bedii, Ekrem — Necdet, Süleyman, Buduri, Mehmet, Salâhattin.

Vefa ise kaleye, Kurtuluşun kalecisini ikame ederek şöyle bir tipte idi:

Azat — Vahit, Saim — Sefer, Lûtfi, Süleyman — Adnan, Abdüş, İhsan, Şükrü, Adnan.

Hakem: Ahmet Âdem Göğdün.

Rüzgârı lehlerine alan Vefalıların başladığı oyunun ilk dakikasında Galatasarayın uzun pası ve serî bir akını görüldü. Bu tehlikeli hücum kornerle bitti. Atılan kornerden netice almamadı.

Vefanın sıkı bir müdafaa sistemine mukabil sarı kırmızılılar, durgun fakat, yavaş yavaş daha hâkim oynamağa başladılar. 11 inci dakikada Saimin başından çıkan topu Buduri sıkı bir vole ile Vefa ağlarına takdıysa da hakem bu golü ofsayd addetti. Dakikalar ilerledikçe Galatasarayın baskısı artıyor, fakat hücum hattının solunda Mehmetle Salâhattinin yersizlikleri Vefa müdafaasıda da Lûtfi ile Vahit ve kaleci Azadın yerinde müdahaleleriyle

(Devamı 11 incide)

Ankarada lik maçları

Galatasaray Güneşi, Harbiye de Gençlerbirliğini mağlûp etti

Ankara, 8 (A.A.) — Lik maçlarına bu hafta da Ankara gücü stadında devam olundu. Havanın çok soğuk olmasına rağmen oldukça kalabalık bir futbol meraklısı toplanmış bulunuyordu.

İlk oyun, Galatasaray ile Güneş arasında yapılacaktı. Fakat, Güneşlilerin gayrınizamî bir kadro ile sahaya çıkmaları üzerine, Galatasaraylılar yaptıkları bir seremoni ile hükmen galip ilân olunmuştur. Bundan sonra iki takım arasında hususî mahiyette yapılan karşılaşma da, çok zevksiz ve heyecansız bir karşılaşmadan sonra 15 - 0 gibi büyük bir farkla Galatasarayın galibiyeti ile neticelenmiştir.

İkinci maç, Harbiye - Gençlerbirliği arasında yapıldı. Ve bu da 5 - 0 Gençlerbirliğinin mağlûbiyeti ile bitti.

İstanbulspor — Beykoz maçından bir görünüş

Beykoz 6 - İstanbulspor 2

Beykoz: Kandilli — Halit, Mehmet — Fethi, Mustafa, Bahadır — Turhan, Sadi, Şahap, İsmail, Kâzım.

İstanbulspor: Nezat — İsmail, Ali — Samih, Dedeoğlu, Hasan — Salâhattin, Orhan, Tarık, Adnan Akın, Ali.

Hakem: İzzet Apak (Galatasaray)

Karşılıklı hücumlarla başlıyan müsabakanın 6 ncı dakikasında İ .Spor aleyhine olan bir frikikten Beykozlu İsmail maçın ilk sayısını çıkardı.

Bu golün akabında mütekait elemanlardan mürekkep İstanbulspor Orhan vasıtasile beraberliği temin etti ve bunun hemen akabında da Beykoz müdafii Mehmet aleyhine verilen penaltıyı Hasan avuta atarak takımının galibiyete yükselmesine mani oldu.

Son karar yüzünden nisbeten az zarar gören Beykoz, ayni kararla perişan olan İstanbulspora karşı büyük bir üstünlük gösteremiyordu.

16 ncı dakikadaki bir korner atışında Bahadır Beykozun ikinci golünü attı. Fakat tekrar toplanan ihtiyar İstanbulsporlular, rakiplerine bir hayli tehlikeli anlar geçirtmeğe muvaffak oldular.

23 üncü dakikada müdafi İsmailin yanlış bir vuruşu topu üçüncü defa İstanbulspor kalesine soktu. Birinci devrenin bitmesine az kala Beykoz aleyhine olan penaltıdan Salâhattin takımının ikinci golünü de çıkardı. İlk kırk beş dakika da böylece 3—2 İstanbulspor aleyhine bitti.

İKİNCİ DEVRE:

İlk devrede bütün nefeslerini sarfeden İstanbulsporlular ikinci kısımda çok zayıf bir oyun oynadılar. Bu haftaymın başından sonuna kadar açık bir hâkimiyet tesis eden Beykoz ise 20 inci dakikada Şahap, 28 inci dakikada Kâzım, 36 ncı dakikada da yine Şahap vasıtasile üç sayı daha kaydederek mütekait rakiplerini iki ve karşı altı golle yenmiş oldular.

Hilâl 3 - Topkapı 2

Hilâl: Murat — Akif, Muammer — Lûtfi, Zeynel, Halûk — Mustafa, Rüstem, Hakkı, Selim, İbrahim.

Topkapı: Abdülkadir — Hıristo, Sabahattin — Emin, Tahsin, Ali — Ziya, Salâhattin, Osman, Kâmil, Hamdi.

Hakem: Şazi Tezcan (Güneş)

Rüzgâr altında oynıyan Topkapılılara karşı Hilâl takımı birinci devrede üstün bir oyun çıkardı. İlk dakikadan itibaren Topkapı sahasına giren topu Hilâl sağaçığı on beşinci dakikada Topkapı kalesine soktu. Mağlûp vaziyete düşen Topkapılılar bundan sonra gelişi güzel bir oyun tutturdular, rakiplerinin buna fena oyununda istifade etmesini bilen Hilâl ise Mustafanın ayağiyle ikinci golünü atarak ribinci devreyi 2—0 galip olarak bitirdi.

İKİNCİ DEVRE:

İkinci kısmın başında Hilâlli Salim, rakip müdafaanın ileride bulunmasından istifade ederek takımının üçüncü golünü de attı.

3—0 lık mağlûbiyete rağmen rüzgârın yardımiyle ileri atılan Topkapılılar 28 inci dakikada Hamdinin vasıtasile birinci, 35 ci dakikada Osmanın ayağiyle ikinci göllerini kazandılar. Maç ta böylece 3—2 Topkapının mağlûbiyetile nihayetlendi.

Necdetin heyecansız bir pozu

Fenerbahçe 7 - Süleymaniye 0

Fenerbahçe: Hüsamettin — Le[illegible], Fazıl — Esat, Angelidis, Re[illegible] — Semih, Ali Rıza, Yaşar, [illegible]eret, Şaban.

Süleymaniye: Salâhattin — Martayan, Daniş — Naim, İbrahim, İbrahim — Faruk, Raif, Süreyya, Nedret, Rauf.

Halit Galip (Hilâl)

Kuvvetli Fenerbahçe takımı karşısında kalecisinden mahrum Süleymaniyeliler müdafaaya faz[illegible] ehemmiyet vermiş hattâ Da[illegible] de bek hatma ikame etmiş[illegible]alarına rağmen müsabaka gü[illegible] en çok gollü maçı oldu.

İlk dakikadan itibaren çok a[illegible] bir hâkimiyet kuran sarı lâ[illegible]vertliler 3 üncü dakikada Şabanın sıkı bir şütiyle ilk sayılarını kaydettiler. Biribirini kovalıyan Fener akınlarını durduramıyan Süleymanyiyeliler çok müşkül anlar geçirmekte idiler. Buna mukabil Fenerliler de sayısız fırsat kaçırıyorlardı.

Nihayet 30 uncu dakikada Yaşarın sıkı bir şütiyle top ikinci

(Devamı 11 sayfada)

Azat, Budurinin ayağından topu kaparken

Romen millî takımı

Yunanlıları 4 - 0 yendi

Memleketimizde üç maç yaptıktan sonra Yunanistana gitmiş olan Romanyalı futbolcüler, Atinada Yunan millî futbol takımiyle resmî bir müsabaka yapmışlar ve 4—0 galip gelmişlerdir.

Yunan oyuncuları çok bozuk ve gevşek bir oyun oynamışlar ve bir çok defalar halk tarafından muhafaza edilmişlerdir.

Romenler ilk golü, birinci devrenin dördüncü dakikasında atmışlar ve devreyi 1—0 galip vaziyette bitirmişlerdir.

İkinci devrede daha iyi bir oyun çıkaran Romenler, 3 gol daha atmışlar ve maçı 4—0 gibi bariz bir farkla kazanmışlardır.

Lik maçları fikstürü

	Oyun	Galib.	Bera.	Mağ.	atttığı gol	yediği	Puvan
Beşiktaş	12	9	3	—	49	13	33
Fener	12	9	2	1	44	9	32
G. saray	12	9	2	1	35	12	32
Vefa	12	6	3	3	23	19	27
Beykoz	12	5	3	4	34	25	25
Hilâl	12	3	1	8	19	38	19
İst. Spor	12	2	2	8	18	32	18
Topkapı	12	3	—	9	13	38	18
Süleymani.	12	1	3	8	9	35	17

Macar - Çek hudutlarında Karşılıklı tecavüzler oldu

Her iki taraf hâdise yerlerine takviye kıtaatı gönderiyor

Budapeşte, 8 (A.A.) — Dün akşam yeni bir ciddî hâdise zuhur etmiştir. Muntazam Çek - Slovak kıtaatı ile Karpat Ukraynası çetecileri dün saat 21 de evvelce Uzhorod adı ile anılan ve Karpat Ukraynasının merkezini teşkil etmiş ve Viyana hakem kararı ile Macaristana verilmiş olan Ungvar yakininde Macar hududunu tecavüz etmişlerdir.

Hâdise mahalline derhal Macar takviye kıtaatı gönderilmiştir.

MACARLARIN TAARRUZU

Prag, 8 (A.A.) — Bu sabah Macarlar Unguvar civarında Douhe de Çekoslovak hudut karakollarına taarruz etmişlerdir. Yarım saat kadar süren bir müsademe olmuş ve bir Çekoslovak subayı ağır surette yaralanmıştır. Macarlar Çekoslovak hududunun diğer birkaç noktasında da taarruzlarda bulunmuşlardır.

Siyasî mahafilde beyan olunduğuna göre, Macar hükûmeti Karpat Ukraynası hükûmetine mühleti bu gece bitecek olan bir ultimatum vererek Karpat Ukraynası topraklarında bulunan Basiley manastırının Macaristana terkini istemiştir.

JANDARMALARA TECAVÜZ

Budapeşte, 8 (A.A.) — Macar Ajansı tebliğ ediyor:

Haftalardanberi devam eden Çekoslovak propagandası ve nihayet Munkacs'a karşı yapılan taarruz Macaristana ilhak olunan topraklarda bazı kimselerin yeniden kanına mal olmuştur.

Bu cümleden olarak, Kalta nahiyesinde birkaç gündenberi tahrikât müşahede ediliyordu. Macar jandarması Riban adındaki bir tahrikçiyi tevkif etmiş ve bu adamı karakola götürürken takriben 150 kişi jandarmalara hücum etmişler dir.

Jandarma halkı dağılmaya davet etmiş ve fakat taşlarla tecavüz eden bu nümayişçilerin artan tehdidi karşısında silâh kullanmaya mecbur olmuştur. Beş el ateş etmiş ve üç kişi yaralanmıştır.

Çekoslovak Ajansının muhabiri hudut harici edildi.

Budapeşte, 8 (A.A.) — Yarı resmî Çekoslovak Ajansının muhabiri Emile Kovar Macar makamları tarafından hudut haricine sevkedilmiştir.

Bu muamele hakkında hiçbir sebep gösterilmemiştir.

Macar makamları aynı zamanda Neue Zuricher Zeitung, ismindeki İsviçre gazetesinin muhabiri Vernard Citron'u da hudut haricine çıkarılmıştır.

Macaristanın Roma Elçisinin ziyareti

Roma, 8 (A.A.) — Macaristanın Roma orta elçisi Villani İtalya hariciye nazırı Kont Cianoyu ziyaret ederekMunkacs hâdisesi ve Macaristanın Çekoslovakya nezdindeki protestosu hakkında görüşmüştür.

Budapeşte, 8 (A.A.) — Macar telgraf ajansının bildirdiğine göre, Munkacs taarruzu neticesinde iğtinam edilen Çekoslovak ordusuna ait zırhlı otomobilin içinde taarruza iştirak edenlerin isimlerini havi bir liste ile taarruz plânı bulunmuştur.

Macar ajansına göre plân mucibince zırhlı otomobili bir avcı bölüğü, diğer bir zırhlı otomobili ve iki takımdan ibaret bir makineli tüfek kıtası takip edecekti. Bu kıtaların arkasından bir piyade bölüğü, bir makineli tüfek kıtası, üçüncü bir zırhlı otomobili ve bir piyade müfrezesi gelecekti.

Suriyede istiklâl nümayişleri

Beyrut, 8 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Bugün Suriyenin başlıca şehirlerinde Suriyenin istiklâli lehinde ve Fransız — Suriye muahedesinin terki aleyhinde büyük nümayişler yapılmıştır. Şamda, Halepte, Humus ve Hamada bütün mağazalar kapanmıştır.

Nümayişçilere iştirak etmek üzere sokaklarda gruplar teşekkül etmektedir. Yüksek tahsil gençlerinden ve lise talebelerinden mürekkep alaylar Şam sokaklarından geçerek Suriyenin istiklâle kavuşmasını istemişler dir.

Halepte 600 lise talebesi sokaklardan geçerek halkı siyasî nutuklar dinlemek üzere öğle zamanı camie gitmeğe davet etmiştir.

Hükûmet makamları inzibat tedbirleri almışlardır.

Bir müddettenberi Alevîler arasında galeyan eserleri görülmeğe başlanmıştır. Son günlerde Alevî çeteleriyle jandarmalar arasında müsademeler olmuştur. Menfi mükavemet hareketinin reisi Süleyman Mürşit taraftarlarını teşkilâtlandırmakta ve yanında daima 100 kişilik silâhlı bir muhafız kuvveti bulundurmaktadır.

Evvelki gece Lâzkiyeden Hale be giden yol üzerinde 9 otomobil durdurularak soyulmuştur.

Bir çete Hama civarında bir posta arabasını durdurarak soymuştur. Süleyman Mürşidin taraftarları Hama mıntakasındaki köylerden yağma ve tehditle para sızdırmaktadırlar.

Bu havalideki Sünnî Müslümanlar mukavemet etmek üzere teşkilât yapmaktadırlar.

Diğer cihetten Dürzilerin istiklâl hareketi Suriye hareketinin zararına olarak inkişaf etmektedir. Evvelce Suriye ittihadı taraftarı olan yüzlerce kişi bu harekete iltihak etmektedir. Bu cümleden olarak Atraş ailesinin en yaşlı rüknü olan Abdülgaffar Paşa şu sözleri söylemiştir:

"Teşriki mesai imkânına kail olmadığımızdan Suriyelilerle her türlü münasebetimizi kestik..,

Dürzilerin lideri, söylenildiğine göre istiklâl lehinde büyük bir nümayiş tertip edecek ve Dürzi bayrağını resmî binalara çektirecektir.

—o—

Genç Japonlar Mançukoya yerleştirilecek

Tokyo, 8 (A.A.) — Domei Ajansının Mançukonun hükûmet merkezi olan Hisinginden öğrendiğine göre, Japon - Mançukov ve Kore mümessillerinden mürekkep 80 kişilik bir konferans Japon ordusu Mançukov erkânıharbiye reisinin riyasetinde toplanarak genç Japonların geniş bir nisbet dahilinde Mançukova hicret ederek orada yerleşmelerini kararlaştırmış tır.

Siyasî Alman mahafiline göre

İtalya bir takım hudut hâdiseleri çıkaracak

İtalyan filosunun da seferber edileceği söyleniyor

Ciddî hâdiseler vukuunda Almanyanın silâhla İtalyaya yardım etmiyeceğini siyasi müşahitler söylüyorlar

Berlin, 8 (A.A.) — Havas Ajansı muhabirinden:

İngiliz nazırlarının Romaya yapacakları ziyaretin arifesinde siyasî Alman mahafili, Çemberlaynin Fransayı Akdeniz meseleleri hakkında bir dörtler konferansının toplanılmasını kabule edeceği, bu konferansta Almanyanın müstemlekeler hakkındaki mutalebatını da ileri süreceği ümidini izhar etmektedirler.

Bu mahafil, İtalyanın Fransız - İtalyan müstemlekeleri hudutlarında bir takım hudut hâdiseleri çıkaracağı ve mutalebatına istinatgâh teşkil etmek üzere filosunu seferber hale koymağa tevessül edeceği mütaleasında bulunmaktadırlar.

Alman gazeteleri, daha şimdiden bu mütalebata tamamiyle müzaheret etmektedir.

Aynı mahafil, Çemberlaynın İtalyaya müzaheret etmek üzere Almanyanın herhangi bir harekette bulunmasından korkmakta olmasının muhtemel bulunduğunu ve dörtler konferansının akdini kabule Fransayı imale edeceğini ilâve etmektedir.

Berlinin salâhiyettar siyasî müşahitleri, ciddî hadiseler vukuunda Almanyanın silâhla İtalyaya müzaheret etmiyeceği ve hattâ İtalyan mütalebatının müsellâh bir ihtilâfa sebebiyet verebileceğine kani olduğu takdirde bu mutalebata tamamiyle müzaheret etmekten imtina eyleyeceği mütalâasındadırlar.

Müşahitler, Alman plânının, Daladyenin şimalî Afrikaya icra etmiş olduğu seyahatin ve Fransanın İtalyan mutalebatına karşı ittihaz etmiş olduğu hattı hareketin İngiltere tarafından yapılacak bir tavassutun muvafakıyet ihtimallerini tesadüfe bağlı bir hale getirmiş olmasına rağmen İngiltere tarafından bir tavassut icrasını temin etmeği istihdaf eylemekte olduğunu ilâve etmektedirler.

Gazeteler neler yazıyorlar?

Paris, 8 (A.A.) — Çemberlaynin Roma seyahatini mevzubahs eden "Jour,, gazetesi diyor ki:

Salı günü Çemberlayn Parise Fransız - İtalyan müzakereleri hususunda bir taviz istemek için değil, fakat sade bir dost sıfatile Fransız hükûmetini Romada yapacağı müzakerelerden haberdar etmek için geliyor. Esasen başka türlü olmasına da ihtimal yoktur. 16 nisan tarihli İngiliz - İtalyan anlaşmasile Akdeniz statükosu garanti edilmiştir. Mertçe futuhat arzusundan ziyade bir takım süflî pazarlık gayelerini istihdaf eden İtalyan matalebatına gelince, bunlar için hiçbir mutavassıta lüzum yoktur. Binaenaleyh, Roma müzakereleri katiyen ve münhasıran İngiltereye taallûk edecektir. Bu mevzu, çok geniştir.

İspanyadaki vaziyete gelince, İtalyanın Akdeniz statükosunu bozacak arazi taleplerinde bulunduğu bir anda İspanyada İtalyan askerlerinin bulunuşu İngiliz hükûmetini endişeye düşürmekten hali kalamaz.

Exelsior şöyle yazıyor:

Eğer, Çemberlayn ve Lord Halifax Romadan avdetlerinde her türlü ecnebi vesayetinden azade olarak İspanyada sükûnun avdetini temin edebilirlerse Avrupa vaziyetinin aydınlatılmasına pek büyük yardım etmiş olacaklardır.

Ordre gazetesi şöyle diyor:

Fransanın azimkârlığı ve İngiliz - Fransız teşriki mesaisi sulhün idamesi için zarurî bir şarttır. Çünkü, İtalyan azimkârlığı kötü aktörler tarafından oynanan bir komediden başka bir şey değildir, İtalyan - Alman teşriki mesaisi ise Paris - Londra arasındadır. Geçimsizlik mevcut olabildiği nisbette bir kıymet ifade eder.

Macaristanda

Cermanizme karşı bir teşekkül vücuda getiriliyor

Budapeşte, 8 (A.A.) — "Havas Ajansı muhabirinden,,:

B. İmredy ile miktarları bir milyonu tecavüz etmekte olan ve nasyonal sosyalizm prensiplerini takip etmek hakkını istemekte bulunan Macar Almanlarının lideri Franz Basch arasında müzakerelere girişileceği şu sırada B. İmredy, "Macar hayatî hareketi,, nin yani hükûmetin siyasetine taraftar olanları bir araya toplamağa ve Cermanizme karşı koymağa matuf bir organizasyonun teşekkül etmiş olduğunu bildirmiştir.

Bu hareket, general Eugene Ratz ile nazırlardan Andre Jarosi ve eski nazırlardan Balint Honan tarafından idare edilecektir.

Hareketin esas gayesi, Macar ırkının etnik vahdetini temin etmektir.

Fakat B. İmredy, yalnız "müdebbirane ve akılâne,, birtakım içtimaî ıslahat icrasına müteallik bir program tatbik edileceğini bildirmekle ve mücadelenin servete karşı değil ekalliyetler hakkında müsait davranılacağını da söylemiştir.

Bir de B. İmredy, Alman ekalliyetlerine bazı menfaatler de vadetmiştir: Alman mektepleri, idarede ve mahkemelerde Alman lisanının istimali, milliyetler tarafından bir hükûmet komiserliği ihdası.

Yalnız mumaileyh, B. Basc ile yapılacak müzakerelerin başlıca mevzuunu teşkil edecek olan nasyonal - sosyalizm meselesi hakkında herhangi bir teahhüde girimekten kaçınmıştır.

1939 İzmir fuarına hazırlık

Başbakanlık, İzmir beynelmilel fuar komitesi reisliğinden alınan raporun 938 fuarının açılışına ve neticelerine dair olan kısmı ile 1939 fuarı için vekâletleri ve vekâletlere bağlı müesseseleri alâkadar eden kısımların suretlerini vekâletlere bildirmiştir.

Başbakanlık, 1938 fuarının iyi randımanlı ve muvaffak olmasında âmil olan kıymetli yardım ve alâkalarından dolayı Bakanlıklara teşekkür etmekte, 1939 fuarının daha parlak ve verimli olması için fuar komitesince istenilen yardımın vaktinde yapılmasını ve icabeden muameleye şimdiden başlanmasını dilemektedir.

Haber aldığımıza göre memleketimizin muhtelif köşelerinde halkımızın el emeğiyle vücuda getirdiği ev eşyası, melbusat, tezyinat işleri gibi kıymetli ve sanatkârane işlerin de bu fuarda teşhiri ve satılması kararlaşmıştır.

Sanatkârlarımız için güzel bir teşvik vasıtası olacak olan bu karar aynı zamanda vatandaşlarımıza yurdumuzda el emeğiyle vücuda getirilen eserleri tanıtmış olacaktır.

1939 fuarına kıymetli ve sanatkârane el işlerinin gönderilmesi önümüzdeki günlerde vilâyetlerden istenecektir.

Maliye memurları arasında tayin, terfi ve nakiller

Maliye Vekâleti merkez ve taşra memurları arasında yeniden bazı tayin, terfi ve nakiller yapmıştır.

TERFİ EDENLER:

Yozgat tahsil şefi Mümtaz Yasa, İzmir hazine avukatlarından Salim Zer, Agâh Yener ve Hulûsi Selek, Bucak mal müdürü Rasim, Ankara muhakemat müdürü Yusuf Korman, Niğde tahsilât şefi Şevki Fazıl Balsan, İstanbul hazine avukatlarından Ali Sadi, Ekrem Özden, Haydar Türekün, Rüstem Namer, Osman Nuri Lermioğlu, İzmir Başdurak tahsil şefi Emin Sincam, zat işleri daktilosu Sadettin Kiremitçi, Gümrük Vekâleti muhasebesinde Kemal Vardar, Kemah mal müdürü Hamdi Ergene, İstanbul varidat kontrol memuru Naci Nayman, Bursa tahsilât kontrol memuru Rıfat Boranalp, muhasebat umum müdrlüğü mümeyyizi İhsan Ünal, Gümrük Vekâleti muhasebesinde İzzet Yener, Hasan Sözmen, Elâzığ varidat müdürü Hilmi Gülerman, hukuk müşavirliği memuru Kudret Bayakan, Ankara tahakkuk şube şefi Yümni Güngör, Samsun varidat müdürü Suat Kudat, Lüleburgaz hazine avukatı Hamdi Atlı, bir sayılı temyiz komisyonu kâtibi Ziya Göksoy, nakit işleri mümeyizi Lûtfi Özbilen, hukuk müşavirliği memuru Mehmet Ulusoy.

TERFİAN TAYİN OLUNANLAR:

Bütçe umum müdürlüğü müdür muavini Fevzi Mağdat, Manisa varidat müdürlüğüne, Bütçe umum müdürlüğü mümeyyizi Faik Akal bütçe şube müdür muavinliğine, varidat umum müdürlüğü mümeyyizi Halit Türkeri varidat umum müdrlüğü varidat kontrolörlüğüne, İstanbul ziraat mektebi sabit sermaye muhasibi Aptullah Tokat Malatya pamuk istasyonu mesul muhasipliğine, Urfa eski varidat müdürü Ferit Ozan Erzincan varidat kontrol memurluğuna, İstanbul tahsil şube şefi Saim Tok Ankara Yeğenbey tahsil şube şefliğine.

Naklen ve yeniden tayin olunanlar:

Hukuk mezunlarından Reşat Güçlü Seyhan tetkiki itiraz komisyonu azalığı, Posta T. muamelât müdürü kâtibi Hamdi Erten Dahiliye Vekâleti muhasebe müdürlüğü memurluğuna, Lise mezunlarından Osman Tarık Çorak hukuk müşavirliği tetkik memurluğuna, Gedikli Erbaş okulu mezunlarından Nuri Takmaz 5. ci tümen muhasebeciliği veznedarı, Hukuk mezunlarından Mehmet Turgut Genye Ankara hazine avukatlığına, Söke avukatlarından Aziz Kıvılcım Söke hazine avukatlığına, Çankırı avukatlarından Hamdi Şeherli Çankırı hazine avukatlığına, Malkara avukatlarından Necati Nerel Malkara hazine avukatlığına, Orta mektep mezunlarından Muharrem Ağra zat işleri müd. muavakkat memurluğu, İlk mektep mezunlarından Meziyet Baskan zat işleri müd. muvakkat memurluğu, Yüksek muallim mektebi mezunlarından Fazıl Şevki Berker D. D. Yolları maliye muhasebe dairesi masa şefliği, Siyasal bilgiler mezunlarından Arif Hikmet Özgü D. D. yolları maliye muhasebe dairesi masa şefliği, Siyasal bilgiler mezunlarından İsmail Hakkı Bayülken D. D. yolları maliye muhasebe dairesi masa şefliği, Lise mezunlarından Osman Akalp D. D. yolları Balıkesir işletmesi S. 2. memurluğu, Kağıtman eski malmüdürü Osman Şim Çetin Ankara levazım amirliği muhasebeciliği muhasebe kâtipliği, Lise mezunlarından Abdullah İzmen Gümrük İnhisarlar muhasebe memuru, Siyasal bilgiler mezunlarından Ziya Önder Sıhhat Vekâleti muhasebe müdürlüğü mümeyyizi, Hukuk mezunlarından İbrahim ZeyBekoğlu D. D. Yolları Kayseri işletmesi masa şefliği, İstanbul tahsil müd. evrak eski memuru Nuri Polathaneli İstanbul liseler muhasebeciliği kâtibi, Lise mezunlarından Fazıl Arıkan zat işleri müdürlüğü muvakkat memurluğu, Adapazarı sulh hakimi Şeref Adoran İstanbul hazine avukatı, Orta mektep mezunlarından Osman Nuhet Yazıcıoğlu evrak müdürlüğü daktiloluğuna, Siyasal bilgiler mezunlarından A. Gazi Kütür muhasebat umum müdürliğine.

Hukuk mezunlarından Osmanlı millî emlâk müdürlüğü müdüriyetliğine, Lise mezunlarından Mustafa Yermen 1. sayılı temyiz komisyonu kitabeti, Haymana avukatlarından Fazlı Akçın Haymana hazine avukatlığına, İlk mektep mezunlarından Nedime Erez Nakit ve Varidat um. müdürlüğü daktiloluğuna, Lise mezunlarından Kâmil Tamuça Dahiliye Vekâleti muhasebe memurluğuna, Sütçüler kazası mahasebe müdürü tip vekili Rıza Balcı Sütçüler kazası muhasebe kâtipliğine, lise mezunlarından Kemal Ertan Dahiliye V. muhasebe müd. memurluğuna, hukuk mezunlarından Fahri Kalkacıoğlu İstanbul hazine avukatlığına, lise mezunlarından Halil Tezanoğlu hukuk müşavirliği tetkik memurluğuna, lise mezunlarından İbrahim Tümer varidat um. müdürlüğü memurluğuna, İzmit hususî muhasebe müşavir avukatı Osman Tutaş hukuk müşavirliği müşavir avukatlığına, hukuk mezunlarından Günhan Arkan merkez direleri muhasebe müd. memurluğuna, Mülkiye mezunu Şevket Tezat işleri müdürlüğü stajyerliğine, Ankara varidat tahakkuk memuru Nezihi Akyüz Ankara varidat kontrol memurluğuna, İzmir muhasebat memuru Yusuf Ziya Çelikel Erzincan hazine avukatı, Erzincan muhasebe memuru Osman Toprak Erzincan tahsilât şefliği, İstanbul hazine avukatı Saffet Bilgenbay İstanbul serbest habine avukatı, İzmir Alsancak tahsil şube şefi Fazi Yütek İstanbul tahsil kontrol memurluğuna, Ankara levazım amirliği muhasebeciliği muhasebe kâtibi Asım Köymen muhasebat müdürlüğü 1. inci şube memuru, D .D. yolları Adana işletmesi yol servisi kalem şefi Murtezacu D. D. yolları Adana işletmesi muhasebesi kalem şefi Mithat Ohon Kütahya tahsilât şefliğine, Erzurum tahsi lşube şefi Niyazi Edmhan Antalya tahsil şube şefliğine, Bodrum varidat memur muavini Ahmet Ergün Maliye muhasebat müdürlüğü memurluğuna, 2. nci Kolordu tümeni muhasebecisi Karadenizli 8. inci kor muhasebeciliğine.

Azerbaycanda
Bir hayvan mezarlığı bulundu

Azerbaycanda Bakû şehrine yirmi kilometre kadar mesafede bir yerde, tarihten evvelki hayvanların bir "mezarlığı,, keşfedilmiş bulunmaktadır.

Bu "mezarlık,, Kaliforniyada Rancho La Brea'ya çok benziyen, 250 metre murabbaında bir asfalt gölüdür. Hayvan kemikleri ile dolu bulunan satıh derinliği iki metreden fazladır.

Bu asfalt içinde, mağara aslanı, ayısı, kurt ve daha bir çok tarihten evelki ve modern hayvanların iskeletleri ve kemikleri bulunmuştur. Bu keşif, Kafkasya hayvanlı tarihi için zengin bir doküman menbaı ortaya koymuş olur.

Bu "mezarlık,, şu suretle meydana gelmiştir: Binlerce sene, hayvanlar ve kuşlar, bu gölün parlak sathını su sanarak buraya gelmişler, balçık halindeki asfalta tutulmuşlar, çabaladıkça daha ziyade batarak burada ölmüşlerdir.

Alkapone
Başka bir hapishaneye nokololundu

Sanfransisko, 8 (A.A.) — Eski 1 numaralı halk düşmanı Alkapone, Sanfransisko körfezinde kain Alcatraz hapisanesinden giz Alce Sanpedro'nun karşısında Terminale adasında kâin olan ve Federal cezaî müessese,, deni - len hapisaneye nakledilmiştir.

Mahpusun nakli esbabı meçhul dur, fakat hükûmet memurları - nın mahkûmun Alcatraz hapisa- nesinde hapsedilmeden evvel ce- za mahkemesinde yemiş olduğu bir sene hapis cezasını Terminale adası hapisanesinde çektirmek suretiyle hareket etmis oldukları tahmin olunmaktadır.

Malûm olduğu veçhile mahkûmun şimdi çekmekte olduğu ceza vergi vermemek yüzünden verilmiş olan ceza idi.

Bazı kimseler, Alkapone'nin hiç bir zaman hürriyetini istirdat edemiyeceği mütaleasındadırlar. Çünkü dimağî teşevvüşlerden muztarip olduğu söylenmektedir.

Zehir kaçakçılığı yapanlarla musademe

Nevyork, 7 (A.A.) — Brooklyn limanında federal ajanlarla tahkiye edilen Nevyork polisleriyle üç keyif verici zehirler kaçakçısı arasında bir müsademe olmuş ve iki taraf ta tabanca kullanmıştır. Neticede üç kaçakçı tevkif edilmiş, polislerden biri hafifçe yaralanmıştır.

Diğer cihetten, Nevyork karşısında Hobiken'de bulunan İdea isimindeki İtalyan vapuru mürettebatından 3 kişinin keyif verici zehirler kaçakçılığında cürüm şerikli olarak tevkif edildikleri bildirilmektedir.

Amerikada fırtına

Los Angelos, 7 (A.A.) — Honolulu'ya gitmekte olan Hurline vapuru şiddetli bir fırtınaya tutulmuş ve yolculardan 15 kişi yaralanmıştır. Kaliforniya sahillerinde fırtınanın yaptığı tahribat 100 bin dolar olarak tahmin edilmektedir.

Bir İngilizi bastonla öldürdüler

Londra, 7 (A.A.) — Kuttak'dan bildirildiğine göre İngiliz mümessili yüzbaşı Bazelzette vahşî yerliler tarafından Ranpur mihracesinin sarayı önünde bastonla öldürülmüştür.

Yüzbaşı oraya, karışıklıklar vukuu hakkında alınan haberler üzerine dün gitmişti. Yanında bulunan bir Hint zabiti ağır surette yaralanmıştır.

Yüzbaşı Bazalzette 1919 danberi Hindistan siyasî servisinde bulunmaktaydı.

Valiye açık mektup

Yazan: Doktor Cemil Süleyman

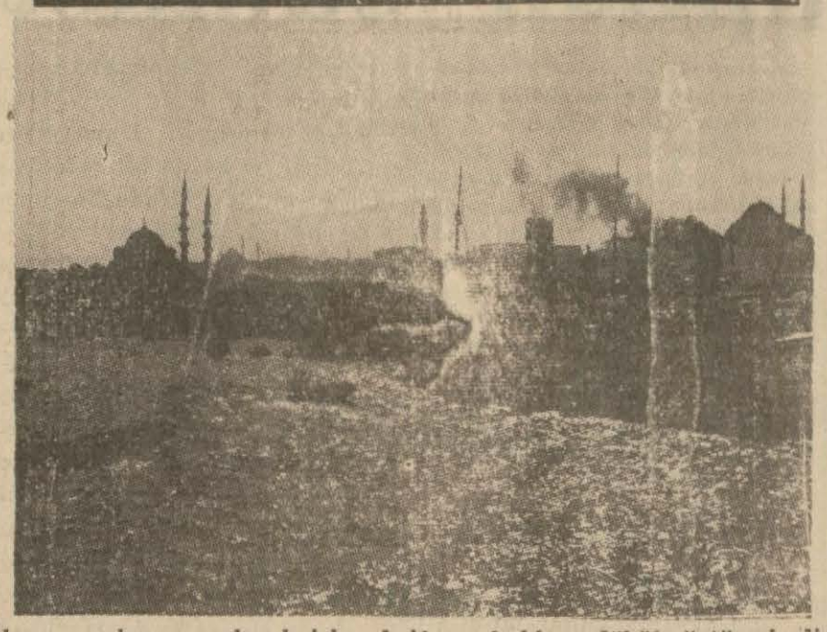

Aziz meslekdaş... Adımlarımın sesinden anlıyorum ki, İstanbula, sızıltıya meydan vermeden, suya sabuna dokunmadan, kimsenin hatırına toz kondurmadan vaziyeti idare endişesiyle değil, kararını veren, ordularını hareket getiren azimkâr bir asker inadesile geliyorsun. Eğer araya idareciler, siyasetçiler girmezse, ben eminim, muvaffak olursun...

Bu memleketi kurtaran askerdir. Gözlerimizle görmedik mi? Lozan, Montröyü onlar kazandılar; idareyi onlar ellerine aldılar, onda da muzaffer oldular. Eğer bu işler, bildiğimiz idareimasalhatçıların eline kalmış olsaydı, biz hâlâ Sevrin hudutlarını aşamamıştık...

• • •

Öyle ya, Yenicamiin önündeki moloz yığınları, daha ne zamana kadar bu şekilde kalabilirdi? Hattâ ben, öteki valinin yerinde olsaydım, Fatihten itfaiye bölüğünü getirir; bütün meydanı bir gecenin içinde dümdüz eder; sokaklardan işsizleri toplar, süprüntü mavnalarını seferber eder; molozları denize döktürürdüm. Böyle işler parasız olursa daha tatlı olur...

Eski zamanda angariye usulü vardı. Fena mıydı?.. Meşrutiyette bu usulün ismi değişti, ahalinin himmeti ve hamiyeti oldu.

— Göreyim sizi evlâtlar...

Deyince bir lâhzada her şey olur, biterdi...

Beyrutun harp iptidalarındaki halini bilirsiniz. Rıhtıma çıkar çıkmaz insan, Taksim meydanındaki bevilhanelere giriyor gibi olurdu. O pis ve karanlık sokaklardan geçerken mendilimizle burnumuzu tıkamıya mecbur olurduk. Eğer bugünkü şık ve modern Beyrutu vücude getirmek için, Beyrut belediyesi oralarını istimlâk etmeye kalksaydı, milyonlar yetişmezdi. Dördüncü ordu kumandanı Ahmet Cemal imzasiyle bir emir:

".... Hükûmet konağından sahile kadar Beyrut yıkılacak...,, Yalnız o kadar. Ve derhal yıkıldı; arkasından bir talimatname:

".... Bu mıntakada arazi alım satımı, belediye tarafından ihraç edilecek bonolarla yapılacaktır...,

Beyrutlu zenginin cebinde para, belediye veznesine gider; bonoya tahvil ederdi. Belediye kasasına altın akıyordu ve istimlâk bu para ile yapılıyordu. Derhal bulvarlar açıldı; arazi kıymeti birdenbire on misil fırladı. Bir iki sene içinde, dünyanın servetini çeken bugünkü şık ve modern Beyrut vücude geldi.

Bir de Şamda Dervişiye caddesinin ortasında, bir evliya yatardı. Cemal Paşanın, en ziyade bu, sinirine dokunurdu. Bir vilâyet ve belediye meclis azaları fevkalâde içtimaa davet edildi. Kadı Efendi ile Müftü Efendinin fikirlerine müracaat edildi. Fakat ne mümkün?.. Evliya oradan kalkarsa, dünya yerinden oynıyacaktı; bu yüzden Suriyede ihtilâl çıkacaktı!.. Herkes, ellerini oğuşturarak, bir karar almadan meclisi terkettiler; böyle azîm bir mesuliyet ve manevî vebal altına giremiyeceklerini ifade ettiler.

O gece sabaha karşı vazifeden dönüyordum. Dervişiye caddesinde, kaldırımları sökmüş; toprağın altını üstüne getirmişti. Belediye müfettişi Hayrullah gözüme ilişti; merak ettim, ona sordum:

— Bir şey yok.. dedi. Babayı naklediyoruz.

Filhakika ertesi sabah, Dervişiye caddesinden geçenler, hayret içinde kaldılar.. Koca türbe yıkılmış; mezar kaldırılmış; üzerine kalın bir asfalt tabakası çekilmişti. Kimsenin kılı bile oynamadı; ve Suriyede bu yüzden isyan çıkmadı!...

• • •

Cumhuriyet devri kanun devridir. Elbette böyle yapılamaz. Fakat âmmenin menfaati namına buna yakın yapılacak işler de yok değildir.

Duydum, Taksim meydanındaki abdesthaneler kaldırılacakmış. Memleketin en şerefli bir meydanında, karşı apartımanlardan her tarafı görünen bu rezalet nümunesi nasıl şayanı hayret bir zevksizlik eseriyse, kaldırılması da o nisbette zevk ve hüsnü tabiat misali olacaktır. Fakat sokak içine veyahut yer altına daha konforlusunu, daha kokusuzunu yapmak şartile...

Sonra diyorlar ki Beyoğlunda büyük istimlâkler yapılacak; cad de genişletilecek...

Bence hayır.. Büyük binalar istimlâk edilip Beyoğlu caddesi genişletileceğine, küçük binalar istimlâk edilip İstanbul sokakları, insanların geçebileceği bir hale getirilmelidir..

Memleket ortasında otomobil çamura batar mı?.. İstanbul sokaklarında batar.

Bizde âdettir, yola ortasından başlanır; otomobillerin, hayvanların geçtiği yerlere asfalt döşenir. Siz kenardan başlıyacaksınız, insanların geçtiği yerlere para dökeceksiniz.

Sizden evvel gelenler, göze görünen caddeleri imar ederlerdi. Siz, göze görünmiyen sokakları, mürur ve ubura salih bir hale getireceksiniz. Şerefi, şöhreti düşünmiyeceksiniz. Halkın rahatını saadetini göz önünde tutacaksınız.. Size en büyük şerefi veren ünvanımızdır; zaten ona ihtiyacımız yoktur..

Sizden evvelkiler mühim işleri bir tarafa bıraktılar; yapacak başka bir şey kalmamış gibi, hamallığı menettiler; arabaları insanlara çektirdiler. O zavallı eşeklerin ne günahı vardı?. onları hudut haricine çıkardılar; turşu fıçısını insanlara yüklettiler. Köpekler öldürüldüğü zaman, kediler sokaklara dökülmüştü ;şimdi kediler öldürülüyor; meydan farelere kalıyor..

Hicazda görür de şaşardım. Nedense kediler fare tutmazlar; sokaklarda beraber dolaşırlar. Demek ki biz de yakında köprünün üstünden alay alay farelerin geçtiğini idrak edeceğiz. Ve hayret etmiyeceğiz. Tramvaylarda omuzlarımıza çıkıp oturacaklar, ona da peki.. diyeceğiz.

Ah, bilseniz biz, daha nelere katlanıyoruz!..

Deniz kirleniyor, balıklar hazımsızlığa uğruyor diye bir zamanlar da süprüntüleri şehir kenarına dökmeye başlamışlardı. Sıcaklar bastı, bir karasinek istilâsı oldu. Şişlide oturanların bir çokları uzak mahallelere hicret ettiler. Fakat sinek bu.. kanatları var, uçuyor. Şişlide durur mu?.. Sıra ile Osmanbey, Pangaltı, Altınbakkal, Sürp Agop, Taksim...

Zaten Cihangirden de pire yüzünden kaçmıştım. Taksime tam yerine gelmişim. Ne uyku ne rahat... Sabahleyin tam tatlı tatlı kendimden geçerken, bir tanesi kaşımın üstüne konar; kovarım, gözümün pınarına gelir; yanağımın üstünde döner dolaşır; dudağımın kenarından yürüyerek, burnumun deliğine girer; gıcıklanır aksırım, bir deli gibi yataktan fırlıyarak kalkar otururum. Kış değil ki yorganı başına çekesin, mışıl mışıl uyuyasın.

İnsan, pireyi tutar, tahtakurusunu ezer; fakat sineğe ne yapabilir?.. Bir arkadaşım anlattı:

Bir tarihte Parise bir otelde, garson, çantasının üstünde bir tahtakurusu bulmuş; evire çevire bakarak:

— Bunun, çantanızla ne münasebeti var?.. demiş.

Öyle ya tahtakurusunun çanta ile ne münasebeti olur?.. Çünkü tahtakurusu, Francada yalnız bazı köy ahırlarında bulunur.

— Aklıma bir bühtan geldi.. derdi. Sırp trenleri çok bakımsız, belki oradan gelmiştir..

Fakat garsonun aklı bunu da almadı; başını sallaya sallaya gitti, sabunla elini yıkadı..

O garson bilseydi ki bizim evde onlardan milyonlar var!..

• • •

Daha neden bahsedeyim?. bilmem ki...

İç sokaklarda süprüntü yığınlarından mı?.. Aşçı dükkânlarının pisliğinden mi?. Berberlerin bakımsızlığından mı?. Otellerin sıhhî talimata riayetsizliğinden mi?. Otobüsten, tramvaydan, tünelden mi?.. Yoksa İstanbul halkını daraltan hayat pahalılığından mı?.

Filhakika ben iktısat doktoru değilim. Sathî düşünüyorum ve bir türlü aklım ermiyor.

Şurada burnumuzun dibinde, İneboluda, elmayı beş kuruşa alıyoruz. Yirmi dört saat sonra ayni elma, İstanbulda yirmi kuruşa satılıyor. Hattâ bazan da Amasya elması diye de otuza kırka yutturmuyorlar değil.

Biraz ilerde, Gerzede, besili tavuğu yirmiye veriyorlar. O tavuk burada yetmiş!.. Terme ve Boyâbat pirincini yirmiye alıyoruz. Bir etiket takıyorlar; türlü türlü başlıklarla otuza, otuz beşe satıyorlar. Daha ötede, Vakfıkebirde, Türkiyenin en güzel kokulu ve temiz tereyağı, mevsiminde kırka, kırk beşe.. O yağın karışığı, burada yüz otuza kadar sürülüyor!.. Biraz daha ötede Rizede, kırk paraya verilen portakal, dört gün sonra İstanbulda beş kuruşa!..

Hele et.. Rizede sığır on altıya.. burada kırka. Koyun yirmiye.. burada elliye altmışa!

Diyorlar ki araya madrabazlar giriyor; elden ele geçiyor. Bu ne demek?.. Benim de aklım işte buna ermiyor. Madrabaz denilen mahlûk, dört başlı bir ejderha mıdır?. Yoksa gözle görünmez, elle tutulmaz bir mikrop cinsinden zararlı bir mahlûk mudur?

Siz ki Türkiye Cumhuriyet hükûmetinin İstanbulda bir mümessili sıfatiyle büyük salâhiyet taşıyorsunuz, o ejderhayı gırtlağından yakalıyarak silkip atar; araya giren ellere de demir kelepçe takarak zararsız bir hale getirebilirsiniz.

Nakliye ücreti... Hayır yalan.. tatbik edilen tarife, dünyanın en ucuz tarifesidir. İşte size küçük bir cetvel:

Yaş meyvalar: tonu	400—600
Hububat: tonu	100—300
Sığır: adedi	200—250
Koyun: adedi	40
Hindi: adedi	6— 7
Tavuk: adedi	3— 4

Yumurta 1000 adedi 50 kuruş.

Görüyorsun ya aziz meslekdaş.. Nasıl müşkül ve mühim bir vazife deruhte ederek geldiğini anlıyorsun ya.. Kararını ona göre ver ve yürü.. Ayaklarının sesini dinliyorum, ordularını harekete getiren bir asker gibi, adımlarının sert ve ahenkli temposu kulağıma geliyor. Çok eminim, mücadelede sen muvaffak olacaksın..

Dr. Cemil Süleyman

Tarihten bir Yaprak:

Kübik eşya

Yazan: N. Ahmet

Artık evlerde kübik mobilya aldı, yürüdü. Geçenlerde biri anlatıyordu:

— Bizim Bayan oda takımlarının eskilerini satmış, yeniler almış. Eğri büğrü şeyler, huzurum kaçtı. Sonra bunlardan nasıl istifade edildiğini öğrenmek bir meseledir.

Bir başkası söze karıştı:

— Kübik mobilyaların bir zararı, insan gizlenemez..

Dinliyenlerin hayret ettikleri ni görünce izah etti:

— Canım, dedi, vaktile zamparalar odanın bir köşesine gizlenir, kurtulurladı. Ya şimdi?.

Bu sahiden böyle idi. İstanbulda bir vakitler zulmü ile yapmadık bırakmıyan Bektaş ağanın yakalanmasına karar verilmişti. Boyacı Hasan da, yakalamaya memur edilmişti. Boyacı evin her tarafını aradı. Güç belâ Bektaş ağayı dolap içinde saklı buldu. "Bektaş ağa bir türlü dolaptan çıkmıyordu. Etrafından kılıçlarla dürtüldü. Güç belâ dışarı çıkarıldı. Muşta ile, kafası yarıldı, ak sakalı, üstü başı kanlar içinde kaldı. Bin türlü müşkülâtla zaptedildi,,

Tabiî şimdiki kübik eşya arasında böylelerine rastlamak mümkün değil.

Bu vesile ile Bektaş ağanın yakalanmasından sonra hâdis olan noktayı da ilâve edeyim. Boyacı Hasan, Bektaşı eşeğe bindirmek istemişti. Orada bulunanlardan biri onu ikaz etti:

— Aman dedi, ne yapıyorsun. eğerçi Bektaş mağdubu padişahi ve envai cezaya seza kişidir. keemna ocak menasibinden bir mertebe kalmamıştır ki vasıl olmaya.. Şimdi sen bunu himara bindirip götürürsen cümle yeniçeri sana kindar olup bir dikkat eyle senden intikam alırlar..,

Bu da, eşeğe bindirmenin ne derece tahkir olduğunu gösterir bir tarih vakası.

— VAKIT'ın kitap şeklinde roman tefrikası —

Jermi kapıyı açarak karanlığa doğru haykırdı:

— İçeri gelin Key... Blavnt.. İçeri gelin.. Üşüyeceksiniz!

Jermi bu sırada Key Parrisin kendisi hakkında neler düşüneceğini aklından geçiriyordu... Her halde onun bu muvaffakıyetine pek kızmış olacaktı. Key Parris vakanın bütün esrarı hiç şüphesiz ki kendine saklamak istiyordu. Hususî bir polis hafiyesi olmak dolayısile her halde rakibinden üstün olmak emelindeydi. Bu itibarla Jermiye elbette kızacaktı.

Bir müddet sonra kapıdan dışarıya vuran ışık içersinde, Key'in şekli göründü. Yanında Blovnt duruyordu.

Jermi yeniden çağırdı:

— Buyursanız a...

Key birkaç saniye hiçbir şey söylemedi. Fakat polis memuru Blavnt tuhaf tuhaf gülümsüyordu.

Jermiye bakarak:

— Akşamlar hayırolsun efendim? dedi.

Bir müddet sonra hepsi, küçük köy evinin odasındaydılar.

Polis memuru Blavnt anlatıyordu:

— Affedersiniz ama, emir emirdir. Siz gittikten sonra müfettiş Kortveyt, bana, sizi takip etmekliğimi emretti. Fakat ben sizi kaybettim. Bu-

Şimdi söz söylemek sırası Jerminindi.

— Hikâyenin alt tarafını da ben tamamlıyayım, dedi. Her şeyden evvel bir havadis vereceğim: Dr. Gorl öbür dünyayı boyladı. Onu öldürdüler.

Kızın gözleri büyüdü. Fakat hiçbir şey söylemedi.

Jermi devam etti:

— Şişman, ablak yüzlü herif de öldürüldü.

Bu haberi de işidince, kız adeta sarsıldı. Fakat bu heyecanı, çok sürmedi:

— Anlıyorum, sen...

— Hayır, hayır... Hemen çabucak hükmünü verme... Benim anladığıma göre Dr. Gorlu öldüren adam, şişman, ablak yüzlü heriftir. Sonra da ben, onunla burada kapıştım. Sonunda galip çıktım. Yalnız sen bana şunu söyle.. "Üç Kampana,, otelinde ne oldu?

— Ne olacak? sana söylediklerimi bazan Key Parrise de söyledim. Key benim çok işime yaradı. Çünkü Dr. Gorl ile öteki adamın peşimde olduklarını biliyordu. Gorl'un benim "Üç Kampana,, otelinde bulunduğumu bilmediğini de biliyordu. Bu itibarla oradan sıvışmak muvafık olacağını düşündü, pencereden kaçtık. Ve "Üç Kampana,, otelinin arkasında duran bir otomobille buraya geldik.

Jermi bu sırada kendi otomobilini hatırladı. Ve gülümsedi.

Devletin haysiyet ve şerefine karşı yapılan suikast

Kınalıada Hanında Ekrem Hamdi firmasiyle komisyonculuk yapan ve Millî Müdafaa Vekâleti ile Hariciye Vekâletinin resmî mühürlerini ve Vekillerin imzalarını taklit ederek İspanya muharip kuvvetlerine satmak üzere Amerikaya tayyare sipariş etmek suretiyle devletin haysiyet ve şerefini beynelmilel bir kaçakçılık şebekesinin gayrimeşru menfaatlerine âlet yapmağa teşebbüs eden Ekrem Göynük'ün Fransada mevkuf bulunduğunun haber alındığını dünkü nüshamızda yazmış ve iki memleket arasında mevcut iadeimücrimin mukavelesi mucibince kendisinin Türkiyeye gönderilmesi talep olunduğunu ilâve ederek Ankarada mevkuf bulunan suç ortakları hakkında cereyan eden tahkikata ait şayiaları bildirmiştik.

Haber aldığımıza göre Ekrem Göynük yüzelliliklerden meşhur Süleyman Şefik Paşanın yeğenidir.

Bizim bildiğimize göre soyadı da König değildir. Bir arkadaşımızın bunun Almanca hükümdarlık mânasına gelen kelime olduğunu söylemesi — eğer sonradan soyadı filhakika König yapılmamışsa yanlışlık olacaktır; zira Ekrem Hamdiye bu Göynük adı doğrudan doğruya şu Bolunun Göynük kasabasına nisbetten gelmektedir. Hükûmetçe kendisinin alâkadar olduğu kaçakçılık meselesi hakkında devam eden tahkikat da bir sabah arkadaşımızın dün verdiği zan hilâfına daha geçen sene Mayıs ayında başlamıştır. Tahkikat yedi aydanberi devam ettiğine göre hâdisenin mahiyetini kâfi derecede aydınlatmış olmasına hükmedilmektedir. Bununla beraber milyonlarca liralık sermaye ile teşekkül etmiş beynelmilel bir kaçakçılık şebekesine mensup olduğunu düşünenler Ekrem Göynük'ün adlî takibattan kurtulmak için her çareye başvuracağını ve her halde Türkiyeye gelmemeğe çalışacağını tahmin ediyorlar.

Ekrem Göynük ele geçirilemediği surette tabiî adlî takibat duracak değildir. Bu takdirde suç ortakları olarak Ankarada mevkuf bulunanlarla birlikte kendisinin de gıyaben muhakemesine devam edilecektir.

Eğer memleket haricinde cereyan eden kaçakçılık hâdisesinde resmî büyük makamların imzaları taklit olunarak devlet hesabına hareket edilmek vaziyeti bulunmasaydı meselenin bittabi o kadar ehemmiyeti olmıyacaktı. O zaman hâdisenin mahiyeti Türk Cumhuriyeti tebeasından maalesef yoldan sapmış herhangi birinin memleket haricinde beynelmilel bir kaçakçılık işine iştirak etmiş olmasına münhasır kalacaktı.

Şimdi iş böyle değildir. Beynelmilel kaçakçılık şebekesi Ekrem Göynük vasıtasiyle bazı Türk memurlarını elde ederek Cumhuriyet hükûmetini temsil etmek salâhiyetini haiz büyük makamların imzalarını taklit ve onlar namına muhaberelere girişmek suretiyle sahtekârlıklara teşebbüs olunmuştur.

Böylelikle bahse mevzu olan kaçakçılık işi, devletin beynelmilel haysiyet ve şerefine karşı suikast şeklini almıştır. Devletçe yapılan adlî takibat işi bilhassa bu noktadan icra olunmaktadır.

* * *

Bu münasebetle ilâve edelim ki, bu güne kadar yapılan neşriyat, verilen haberler bu adlî takibatın bittabi mahrem tutulan safhalarından resmî bir sağlamlıkla elde edilmiş malûmat cümlesinden değildir. Bunun için bir gazetenin hâdiseye dair okuyup duyduklarını yazarken "bazı mebusların adı geçmekte olduğu,, ikinci bir gazetenin de "Divanı âlide muhakemeden bahsedildiği,, yolunda müphem ve müphem olduğu için şümulü geniş ve hazin ibareler karıştırmasını gazeteciliğimize düşen vazifelere aykırı buluruz.

Eğer bu tahkikatta bazı mebusların adı gerçek olarak karışıyor ve bunu bu arkadaşımız biliyorsa derhal yazmalı, değilse adlarını öğreninceye kadar bu tarafını yazmaktan vazgeçmelidir. Zira bir mebus milletin yegâne ve hakikî mümessili olan Büyük Millet Meclisinin bir uzvudur. Bunlardan herhangi birinin insanlara mukadder olan sürçmelerden münezzeh olduğunu iddia edemeyiz; fakat (bazı mebuslar) gibi isim tasrih olununcaya kadar mebuslardan herhangi birini aynı derecede şüphe altında bırakan dikkatsizlikler ve mubalâtsızlıklardan çekinmek, gazeteciliğin ilk şartı sayılabilir.

Şu yazımızdaki (bir gazete) ibaresi de aynı bakımdan arkadaşlarımızın muahezesine uğrasa yeridir; bunu iltizam ile yazmıyoruz.

Divanı âliden bahsetmeyi de bundan daha ağır bulur ve neticesi daima heyeti umumiyeye zararlı olmuş takyitleri haklı gösterecek bir lâubalilikten çekinmeye davet etmeyi meslekdaşlık icabı biliriz.

Divanı âli) den bahsediliyor denince muhakemesi Divanı âliye mevdu vekiller ve yüksek hâkimler kadrosuna dahil birinden birini zan altına almak tabiidir. O halde bunu yazabilmek için bunlardan birinin bu tahkikat arasında gerçekten mevzubahs olduğunu bilmek ve sorulduğu zaman bunu söyliyebilmek şarttır.

Şurada müphem kalmış bir lâkırdıyı ötede zorlama vesilelerle hatırlanıp hazırlanmış resimlere ekliyenler ve bunlardan biz gazetecilerin tahakkukunu görmekten elbette müteellim olacağımız tahminlere - hiç istemediğimiz halde - hakikat vüdudu verenler çıktığını çok görmüşüzdür. Vatandaşlarımızın şeref ve haysiyetini korumakta ne kadar hassas olursak memleketin umumî menfaatini müdafaa etmek vazifesinde o kadar muvaffak oluruz.

Hâdise nasıl cereyan etmiştir?

Dün akşama kadar muhtelif gazetelerde yapılan neşriyatı biribirine meczedersek hâdisenin şöyle cereyan ettiğini tasavvur edebiliriz:

Hâdisenin birinci plânında, şimdilik ve Türk adliyesini alâkadar eden bir sima olarak Ekrem Göynük vardır. Ekrem Göynük bir aralık bizzat da İspanyaya kadar, orada daha bazı işler çevirmek maksadı altında bir seyahat yapmıştır.

Bu son işi de artık bilindiği üzere, Amerikadan tayyare satın alıp İspanyadaki muharip kuvvetlere satmaktır; fakat Amerika da, Kanada da İspanyalılara tayyare vermeyi yasak etmiştir. Bunu ancak dost bir devlet adına alabilirler. Belki beynelmilel bir silâh kaçakçılığı şebekesinin bir uzvu sıfatile, Ekrem Göynük, bir dost devlet olarak Türkiye Cumhuriyetini müşteri mevkiinde gösterip tayyareleri temin etmeyi kurmuştur. Bunun için sahtekârlığın âletleri işlemiye başlamıştır.

Evvelâ Türkiye Cumhuriyeti namına bir sipariş lâzım: Bir rivayette 20, bir rivayette 40, bir rivayette 50 tayyare için sahte mühürler, sahte başlıklı kâğıtlar sahte imzalarla sahte talep mektupları hazırlanmış. Belki de Millî Müdafaa Vekili Kâzım Özalp adına atılan sahte imza bunlardan birindedir. Sipariş bize göre sahte. Fakat siparişi alan bir rivayette maruf bir Amerikan bombardıman tayyare fabrikası bir rivayette Kanada hükûmeti veya bir Kanada müessesesi, elbette bunu doğru, ciddî sanacaktır. Tetkik edecektir. Nitekim tetkik de etmiş, kabul de....

Mektuplaşma (!) mucibince yarı parasını da tabiî Ankaradan istemiş.

Şimdi bu telgraf Hariciyeye gelecektir. O halde bir telgrafhanede, bir hariciyede birer el bulmalıdır ki iş falsosuz yürüyebilsin: Bu da olmuş. Telgrafhaneye gelen telgrafı bir muhabere memuru, kendisinin vazifesi değilken, alıp doğruca Hariciyedeki evrak, veya şifre memuruna (adı Ruhi) götürmüş; vermiş. Tabiî (gelen) defterine kaydi yapılmamış. resmî merciine değil, onu bekliyen Ekrem Göynüke verilmiş. Ekrem Göynük bir rivayette kendi imzasiyle, diğer rivayetlerde Hariciye Müsteşarı Agâhın imzasını taklit ederek, kendi yazdığı cevabı, Ankaranın şube telgraf merkezlerinden birine vererek çekmiş. Fabrikanın işten şüphelenmesine sebep yok: Çektiği telgraf Türkiye hükûmetine; buna hükûmetten başka kim cevap verebilir? İş olmuş bitmiş: Sipariş bedeli iki buçuk milyon lira. (Komisyonu yarım milyon lira tutuyor.) Yarı bedel ödenip Marsilyada teslim şart koşulmuş. İlk ve ikinci partinin teslimi de yapılmış.

Yazılan başka bir rivayete göre bu partilerin biri Kadiks limanında Franko hükûmetine teslim olunmuş, hattâ vapur hamulesini boşalttıktan sonra Cebelittarık Boğazı açıklarında bir Frankocu muhrip tarafından batırılmak suretiyle hâdise kapatılmak istenmiştir.

Üçüncü partiye gelince: Sahtekârlığın meydana çıkmasına gûya bu üçüncü parti sebep olmuştur.

Nasıl meydana çıkmış?

Pariste olan Ekrem Göynük üçünkü partiyi tesellüm için gününde Marsilyada bulunamamıştır. Geçikme bir hafta kadar sürmüş, bunun için fabrika müşteriye bir cemile olarak tayyarelerin İstanbul limanına kadar götürülmesini kararlaştırıp buraya sevketmiştir. Yirmi kadar tayyare de buraya gelip ihraç edilmiş. Gümrükten de Millî Müdafaa Vekâletine haber verilmiştir. Gûya Vekâlet, (bizim Kanadaya siparişimiz yoktur) cevabını vermekle beraber meseleyi derinleştirmeye koyulmuş ve öğrenmiş ki işte bir sahtekârlık vardır.

Millî Müdafaa Vekâleti sahtekârlığı bu cepheden öğrendiği gibi Hariciye Vekâleti de iki cepheden haber almıştır: Bir kere yazdığımız gibi Vaşington Büyük Elçimiz teamül hilâfına olarak elçiliğin malûmatı dışında Türkiye namına oralarda bir tayyare alım satımı olduğundan Hariciyeye malûmat vermiş, öte taraftan Fransa hükûmetinin Franko nezdindeki konsolosu da meçhul birtakım ellerle birtakım tayyarelerin Frankoluların limanlarından birine çıkarıldığını hükûmetine bildirilmesi üzerine yapılan tahkikata Türkiye hükûmetinin adı karıştığı için, bu tahkikat neticesinden de hariciye haberdar olmuş ve böylece hariciyede memur olan birkaç kişinin alâkasiyle bir sahtekârlık olduğu zannı hasıl olmuştur.

Hariciye müsteşarı Bay Agâhın böyle bir memurun bir hareketinden hasıl ettiği şüphe, sahtekârlık ortaklarını bir dereceye kadar daha tenvir etmiş ve iş hariciye müdürler encümeninde bir tetkik edildiği sırada vaziyetten haberdar olan vekilin derhal adliyeye tevdi edilmesini emretmesi üzerine mesele adliyeye geçmiştir.

Ve bu sırada hükûmet Anadolu Ajansı vasıtasiyle Amerikaya tayyare sipariş etmediğini bildiren bir tebliğ neşretmiştir.

Ekrem Göynük gelmiş gitmiş

Bu tebliğin neşrinden evvel, fakat hakkında takibata girişildiği sıralarda, sahtekârlığın muvaffakiyetle neticelendiğini zanneden Ekrem Göynük İstanbula gelmiş, fakat gûya daha vapurdan çıkmadan, bu vapura giren bir adam (acaba kim?) kullanması için sahte bir adla elde ettiği bir pasaportu Ekrem Göynük'e vererek, Romanya üzerinden tekrar dönmesini temin etmiştir.

Romanya zabıtası, yine bu yazılara göre Ekremin elindeki pasaportun sahte olduğunun farkına varıp yolculuğa devamına müsaade etmek istememiş, fakat orada da — nüfuzlu adamların (kimlerin?) tesiriyle — kendisini serbest bırakmıştır. Ekrem buradan İsviçreye, Fransaya, Belçikaya geçmiş, bu defa da işin içinden sıyrılmak yollarını aramaya koyulmuştur.

Hattâ Belçikada ve Fransada bulunan Türk Barosuna kayıtlı gayri müslim bazı avukatlarla Türk tabiiyetinde bulunan tüccarlarla temaslar yapmıştır. Ankara müddeiumumîliği bu avukatların ve tüccarların İstanbula döndüklerini tesbit ettiği için İstanbul müddeiumumîliği vasıtasiyle bilgilerine müracaat etmeğe lüzum göstermiştir. İstanbul müddeiumumîliği de bu avukatları ve tüccarları çağırarak hâdisenin şahitleri sıfatiyle dinlemiştir. Bunlardan bazıları kendilerinden bu şekilde meydana çıkan sahtekârlık hakkında malûmat istediğini ve Belçikada ve Amerikada daha başka işler yapmak için teşebbüslerde bulunduğunu söylemişlerdir. Birinci sorgu hâkimliği tahkikatını bitirmiş ve Ankara müddeiumumiliğine göndermiştir.

Ankara müddeiumumîliği İstanbul gümrükler başmüdürlüğüne müracaat ederek şimdiye kadar Türkiyeye gelen tayyarelerin sayısını ve bunların kimlerin adlarına geldiklerini de sormuştur. Bu tetkikat da bitirilmiş ve Ankara müddeiumumîliğine gönderilmiştir.

İşte hâdisenin cereyanı ve tahkikatın son safhası bu haldedir.

Ekrem Göynük mevkuf mu, getirilecek mi?

Burası daha katiyetle bilinemeyor. Her halde tahkikat yakında bitecek ve muhakeme bize merak edilen şeyleri elbette apaçık gösterecektir.

Kısa haricî haberler

Klaipeda "Litvanya,, — Dir... tuar, istifa etmiştir. Maamafi yeni direktuarın tayinine kad... vazife başında kalacaktır.

Prağ — Çekoslovakyanın Pa... ora elçisi Oziski, pek yakında v... zifesinden ayrılacaktır.

Nevyork — Fordham Üniversitesinden Vesley Vallace, 5... metrelik dünya rekorunu bir d... kika, dört saniyede kırmıştır. Eski rekor, Amerikalı Al Helfrich'de ve müddeti 1 dakika 5 saniye idi.

Madrit — Katalonya cephesinden geldikleri zannedilen bir ... tayyarenin Estramadura cephesine doğru uçtukları görülmüştür.

Meksiko — Meksika hükûmeti İngiltere, Fransa ve İtalyaya ... tilâl., tazminatının bu seneye ... taksitini ödemiştir. Bu sure... İngiltereye 368 bin, Fransaya ... bin ve İtalyaya da 30 bin pe... verilmiştir.

Vaşington — Parlâmento deniz işleri encümeni reisi dem... rat mebuslardan Vinson "tayyarecilik hususundaki bilgilerinden kongreyi istifade ettirmek üzere,, Lindberg'i encümene davet etmek tasavvurunda bulunduğunu beyan etmiştir.

Roma — Habeşistanda ... Hararda Fransız konsoloshanesine karşı nümayişler tertip e... dilmiş ve faşistler millî şarkı... söyliyerek konsoloshanenin ön... den geçmişlerdir. Hiç bir hâdise olmamıştır.

Varşova, — Litvanyanın ... Varşova sefiri B. Szaulis, b... ya gelmiştir. Mumaileyh, Litvanyanın sabık Berlin elçisidir.

Varşova — Hariciye nazırı Beck, refakatindeki zevatla V... şovaya dönmüş ve istasyonda ... riciye nezareti erkânı tarafından karşılanmıştır.

Roma — Emin bir membadan öğrenildiğine göre Kont ... Amerikanın Roma sefiri ... sist memleketlerden Yahudi... hicretine dair bir kaç gün e... Ruzvelt tarafından yapılan ... liflerin İtalya hükûmetince ... tane bir zihniyetle tetkik e... mekte olduğunu bildirmiştir.

Parkerdam "Kaliforniya... Dün 630 kilometre uzunluğ... bir su bendinin açılış resmi ... pılmıştır. Bent Los Angeles ... Kaliforniya sahillerinde kâin ... şehrin su ihtiyacını temin ed... tir.

200 milyon dolara mal olan bent, suyu dakikada 340.000 ... re hesabiyle çöllerin ve dağl... arasından sevkedecektir.

Filistinde galey...

Kudüs, 8 (A.A.) — Asi... galeyanı tekrar oldukça geniş mikyasta kendisini göstermesi üzerine hükûmet memurları şid... li tenkil tedbirleri ittihaz ve ... bikına tevessül etmişlerdir.

Hükûmet memurları, memle... tin, şimalinde ve merkezinde ... him miktarda asî tevkif etmiş... dir. Bu tevkifat, bilhassa N... ve Tulkarem'de yapılmıştır.

Halihazırda mevkuf bulun... rın adedi 4.500 kişiye baliğ b... maktadır. Bu mevkuflar, 10 ... kampına dağıtılmıştır. Sade ... kampında 1000 kadar mevkuf ... dır.

Hükûmetin bir kararname... ecnebi memleketlerdeki mülte... re bile şamil bulunmaktadır. ... kararname, memleketi pasa... suz olarak terketmiş olan ve... pasaportunun müddeti inkiza... tikten sonra dahi ecnebi m... kette ikamet etmekte bul... kimselerin kâffesinden Filisti... biiyetini nezetmektedir.

Asiler, Yahudilerle İngi... aleyhindeki hareketlerine ... olarak "isyan düşmanları... Araplar ve bilhassa bunlardan ... dutlukla mücrim olanlar aley... de faaliyette bulunmaktadır.

— VAKIT'ın kitap şeklinde roman tefrikası —

78 KORKU GECESİ

— Anladım, dedi. Yolda bir tehlike geçirmediniz ya...

— Otelden kaçarken birisi bizi gördü galiba.. Fakat hiç kimsenin takibine uğramadık. Ben bu yeri biliyordum. Ve burasının çiftliğe yakın olduğunu da biliyordum. Fakat aradaki mesafe, yine hayli uzaktı. Bu itibarla emniyetteydik. Buraya birlikte geldikten sonra Key, tekrar geri dönmek lüzumunu duydu. İmdat kuvveti getireceğini söylüyordu.

Odanın içersine ışık koyarak kapının üzerine bir kova suyu yerleştirdik.. Herhangi birinin hücumu karşısında vakıt kazanmak için bu hileyi Key düşünmüştü. Ben odada imişim gibi görünmekle beraber, dışardaydım. Fakat sen gelip odaya girerken, ben heyecanla kapının üzerindeki tuzağı unutmuştum... Suyu baştan aşağı giyen ben oldum. Key Parris giderken bana bir tabanca da vermişti. Senin otomobilinin sesini işitince, Key Parris avdet ettiğini sandım. Sonra silâh sesleri işittim. Bundan çok korkmuştum... Bununla beraber korkum çok sürmedi. Çünkü elimde bir tabanca vardı...

Jermi, An Kenvart'ın ıztırap çektiğini biliyordu. Sözlerini daha ziyade uzatmak istemedi.

— Yetişir, dedi. Artık üzülme... Zaten şimdi Key de gelecek.. Hem de beraberinde polis kuvveti getirecek!... Ben...

KORKU GECESİ 79

Jermi sözünü bitirmemişti ki bir tabanca sesi işitti. Derhal yerinden sıçradı. Kız da beraber sıçramıştı. Tabanca sesiyle beraber bir kadın sesi gelmişti. Sonra bir erkek sesi..

— Dikkat et canım.. Kime ateş ediyorsun?

— Pardon... Fakat sizi nereden bileyim?

Jermi süratle düşündü. Bu seslerden birincisi Key'in tatlı sesi idi. Öteki ise, Pek'i herhangi bir hücumdan korumak için Porbak köyünde beklemeğe memur edilen polis neferi Blavnt'ın idi.

— o —

Ankervort'un gözleri heyecanla bir kere daha açılmıştı. Fakat Jerminin tebessümü çok sürmeden onu teskin etti.

Jermi güler bir yüzle şöyle diyordu:

— Korkma iki gözüm. Her ikisi de arkadaşımızdır.

Key, polis memurile kavga ediyor galiba... Her halde sonunda pişman olur. Sen burada dur. Ben her ikisini de içeri getireyim.

Jermi bu sözleri söyledikten sonra kızın eline tabancasını vererek çevik bir hareketle kapıya doğru yürüdü. Kapının açılıp kapanması esnasında soğuk bir hava dalgası içeriye dalınca, kız hafif bir ürperme geçirerek yağmurluğu daha ziyade vücuduna sardı.

Galatasaray - Vefa

(Baş tarafı 7 incide)

Galatasarayın bu hâkimiyeti bir türlü netice vermiyordu.

Birinci devre sıkı bir çekişme sonunda böylece 0—0 nihayetlendi.

İKİNCİ DEVRE:

İkinci haftaymda rüzgârı arkalarına almış olan Galatasaraylıların bir kaç gol çıkaracağı umuluyordu. Halbuki bu devrenin imtidadınca çok bozuk bir oyun oynıyan Necdet, Salâhattin ve Mehmedin yüzde yüz golle nihayetlenecek olan hücumlarından istifade edememeleri vaziyeti bozdurmadı.

Ara sıra yapılan fakat sahanın ortasında bekliyen Lûtfi ile Adnanın ustaca mukabeleleri ile geri çevrilen Vefa akınlarına mukabil yeşil beyaz ceza cizgisinden çıkmıyan Galatasaray muhacimleri gol atamamakta, biribirleriyle müsabaka etmekteydiler.

Akıncılar arasında yegâne muvaffak olan oyuncu Budurinin gayhaî gayretleri, Vahit, Lûtfi ve dün cidden muvaffakıyetli bir maç çıkaran Azadın gayretile netice vermemekte idi.

25 inci dakikada yere düşen Azadın elinden kaçırdığı topu biribirlerine giren Mehmetle Salâhattin boş kaleye atamadılar.

Vefalılar beraberliği bozdurmamak için cansiperane bir şekilde çalışırken 30 uncu dakikada top ceza çizgisi içinde Vefa müdafiinin eline çarptı, hakemin verdiği penaltıyı Adnan çekti, top üst direğe çarparak kurtuldu.

Oyunun bundan sonraki kısmı üç puvan kazandıracak olan bir tek gol için Galatasaraylıların didinmesile geçiyordu ve nihayet 42 nci dakikada Süleymanın bir ileri pasını geri çevirmek istiyen Vahit yanlış bir vuruşla topu kendi kalesine soktu.

Maç ta bu netice ile 1—0 Galatasarayın galibiyetile bitmiş oldu.

Vefa takımı bir hayli sert olmakla beraber cidden iyi çalıştı; müdafaa hatları muvaffak olmuş addedilir. Bilhassa galeci Azat ve müdafi Vahit — goldeki kabahate rağmen — çok iyi idiler.

Kusursuz, hattâ mükemmel bir oyun çıkaran müdafaa hatlarına mukabil Galatasaray akıncıları tek kelime ile berbattılar. Necdetle Süleyman ise zevksiz bir oyun oynadılar. Solda Mehmet ve Salâhattin takımlarının dünkü maçı büyük sayı farkile kazanmamasına sebep oldular. Buduri en iyileri idi.

Gayrifedereler şampiyonası

Pera ile berabere kalan Beşiktaş takımı

(Baş tarafı 7 ncide)

enerji ile çalıştıkları görülüyordu.

Şişli kalesi bir iki mühim tehlikeyi müşkülâtla atlattıktan sonra müsabaka tamamen mütevazin bir şekil aldı. Bu sırada cidden güzel bir oyun oynanıyordu.

35 nci dakikada Mikrop, geriden aldığı topla rakip kaleye giderken müdafiler tarafından tekmelendi. Hakemin verdiği penaltıyı yine Suldur sıkı bir şütle ikinci defa T. Y. Y. K. kalesine soktu. Müsabaka da böylece 2 - 0 Şişlinin galebesile nihayete erdi.

Beşiktaş - Pera

Dün öğleden sonra Şeref stadında Beşiktaşla gayri federe lerden Pera arasında hususi bir müsabaka yapıldı.

Hakem Eşref Tevfiğin idare ettiği bu müsabakaya Siyahbeyazlılar:

Mehmet Ali - Hüsnü, Taci - Feyzi, Bülent, Mehmet - Hayati, Bedi, Şevket, Şeref, Eşref şeklinde; Pera ise:

Çafatinos - Mesinezi, Hristo - Çicoviç, Etyen, Çacoç - Filipa, Culafi, Bertlay, Selinos, Zaden. tertibinde çıktılar.

Oyun Şevketle Bedlin fena oynamalarına rağmen Beşiktaşın baskısı altında başladı. 15 nci dakikada Şevket 20 nci dakikada da Hayati üstüste iki gol çıkardılar.

Müsabakanın başında attıkları bu iki sayıdan sonra işi gevşek tutan Beşiktaşlılar hâkimiyeti rakiplerine kaptırdılar.

20 nci dakikadan sonra Peralıların baskısı her an ziyadeleşerek devam etti ve devrenin sonlarına doğru Filipanın güzel bir traversinden istifade eden Çaços plase bir vuruşla takımının birinci golünü attı.

İKİNCİ DEVRE:

İkinci kısım yine Peranın hâkimiyeti altında geçti ve Sarısıyahlılar bu devrede Bertley vasıtasile beraberlik sayılarını çıkardılar.

Bundan sonra iki taraf ta galibiyeti temin için bir hayli didindiyse de netice değişmediğinden takımlar ikişer golle berabere kaldılar.

Beşiktaşta; Hüsnü, Feyzi, Şeref. Peradan da Bertley, Colafi ve Filipa iyi idiler. Hakem maçı kusursuz idare etti.

arkohba - Arnavutköy

Bu maçtan evvel yapılan Barkohba - Arnavutköy müsabakası mütevazin geçmiş ve neticede iki takım da ikinci kısımda attıkları birer golle berabere kalmışlardır.

Atletizm

Kışlık müsabakalar dün Haydarpaşa sahasında yapıldı

İstanbul atletizm monitürü tarafından tertip edilen kışlık atletizm müsabakalarına dün Haydarpaşa sahasında başlanmıştır. 57 atletin iştirak ettiği ve yalnız (atmalar) müsabakası olan bu karşılaşmalarda dört İstanbul rekoru yenilmiştir.

Büyük bir intizam içinde geçen bu müsabakaların teknik neticeleri şunlardır:

Gülle atma katagori I:

1 ci Azat Beyoğ. halkevi 13.08
2 ci Yavru " " 11,44
3 cü Münir " "
1 ci Mehmet H. paşa Li. 12.00
2 ci Suat Üniversite 7.54
3 cü Vasfi H. paşa Li.

Katagori: III.

1 ci Muammer Robert K. 12.73 (Yeni İst. rekoru)
2 ci Bütün Üniversite 12.62
3 cü Ali Kuleli lisesi 11.64

Katagori: IV.

1 ci Andesoğlu Sen Mişel 13.02 (Yeni İst. rekoru)
2 ci İhsan Şişli Terakki 12.39
3 cü Cemil A. S. 11.94

DİSK ATMA

Katagori: I.

1 ci Arat Beyoğ. halkevi 38.55
2 ci Yavru " " 34.22
3 cü Sudi

Katagori: III.

1 ci Ali Bütün Üniversite 30.74 (Yeni İst. rekoru)
2 ci Sabahattin Ş. Terak. 30.22
3 cü Muammer Robert K. 28.03

Katagori: IV.

1 Kemal İst. Lisesi. 28.57
2 İhsan Şişli Terakki 26.63
3 Andesoğlu Sen Mişel 26.35

CİRİT ATMA:

Katagori: I.

1 Melih Beyoğlu halkevi 52.65
2 Ali 43.81
3 Osman 42.20

Katagori: III.

1 İhsan Şişli Terakki 43.28 (Yeni İst. rekoru
2 Kemal İst. Lisesi 42.45
3 Halit İst. Lisesi.

Voleybol

Beyoğlu Halkevinin tertip ettiği voleybol turnuvasına dün devam edilmiştir; müsabakalarda alınan neticeler şunlardır:

ÜÇÜNCÜ KATAGORİ

Darüşşafaka takımı Peraya 1 - 15, 2 - 15; Bakırspor Alman lisesine 1 - 15, 3 - 15; Pera da Sen Mileşe hükmen galip gelmişlerdir.

İKİNCİ KATAGORİ

Çelikkol takımı Barkohbaya hükmen galip gelmiştir.

BİRİNCİ KATAGORİ

Haydarpaşa Gazi Beden Terbiyesi enstitüsünü 2 - 15, 12; 15; Mühendis de Kurtuluşu 9 - 15, 7 - 15 ile mağlûp etmiştir.

Fener-Süleymaniye

(Baş tarafı 7 incide)

defa Süleymaniye ağlarına takıldı ve birinci kısım 2—0 bitti.

İKİNCİ DEVRE:

İkinci haftaymda rüzgâra karşı oynamalarına rağmen Fenerliler daha şuurlu idiler nitekim bu kısımda üstüste attıkları gollerle sayı adedini yediye kadar yükselttiler.

Bu gollerden üçüncüsünü Fikret, kalecinin elinden kaçırdığı topu kaparak attı.

20 nci dakikada Şabanın pasiyle Esat dördüncü, 5 dakika sonra Şaban beşinci, biraz sonra altıncı sayıları kaydetti.

Üstüste yapılan bu goller Süleymaniyelileri bozmuştu. Oyun biraz sertleşirken Yaşar takımının yedinci golünü çıkardı. Maç ta böylece 7—0 gibi açık bir farkla Fenerbahçenin galibiyetile bitti.

İkinci küme

Bazı klüpler takım çıkaramadığı için dünkü müsabakalar yapılamadı

Dün oynanması icap eden ikinci küme takımları arasındaki müsabakalar — son karar yüzünden — bazı klüplerin oyuncu bulamamaları dolayısile yapılamamıştır.

Bu karşılaşmalardan Kasımpaşa — Altınordu maçında Kasımpaşalılar, Anadolu ile Anadolu - hisar müsabakasında da Anadolu hisarlılar hükmen galip addedilmişlerdir.

İkinci küme takımları arasında yapılan yegâne müsabaka Beylerbeyi ile Karagümrük arasında olmuştu. Beylerbeyi 1—0 galip vaziyette iken Karagümrüklü oyunculardan bazılarının hakeme küfür etmeleri yüzünden bu karşılaşma da yarıda kalmış ve Beylerbeyi hükmen galip addedilmiştir.

Canavar ruhlu insanlar

Karılarını timsahlara yediren adam!

Diğer bir canavar da evine aldığı biçareleri öldürdükten sonra yiyordu

Bu yazıyı okumağa başlamadan evvel, bir lâhza durunuz! Size bir teklifte bulunacağız:

— Eğer sinirleriniz kuvvetli ise, korkmak nedir bilmiyorsanız bu yazıyı okuyun!

Okuduktan sonra, belki de "böyle şey olmaz,, diyeceksiniz. Fakat maalesef böyle bir şey olmuştur. Vaka hakikîdir.

Anlatacağımız şenaatleri işliyen adama "katil,, demek, bir nimettir. Zira, hiç bir lisanda o adamın hakikî vasfı olabilecek bir kelime yoktur. O derece alçak bir mahlûk!

Bu korkunç vaka, eğer Amerika zabıtasının dosyalarında mahfuz olmasaydı, herhalde heyecanlı bir hikâye yazdığımıza hükmederdiniz.

Amerikanın Teksas eyaletinin geniş kırlarında Elmendorf adında bir köy vardır. Bu köy, bir gün güneşin müthiş sıcağı altında yanıp kavrulurken, ertesi gün şimal cihetinden gelen soğuk rüzgârlarla buz kesilir.

Elmendorf köyünde bir birahane vardı. Üzerinde de bir otel. Her ikisi de yol kenarına düşüyordu. Birahanenin ve otelin sahibi Jozef D. Bol adında orta yaşlı bir adamdı ve bu adam, aslen Almandı.

Otel, gayet dürüst bir şekilde idare ediliyordu. Yahut öyle görünüyordu. Ticaret yolundaydı. Mal sahibi Bol müşterilerini hiç ihmal etmiyordu. Arada bir danslı çaylar tertip ediliyordu. Bol, güzel bir kadını da, bu danslı çayları idareye memur etmekteydi.

Fakat bu güzel kadınlar daima değişiyordu. Bol hiç birini uzun boylu tutmuyordu.

Bir gün zabıta, kaybolan bir kaç kadının izini araştırırken, bunlardan bir kısmının Elmendorf köyündeki otelde ve birahanede çalışmış olduklarını tesbit etti.

BİRAHANENİN ESRARI

Bol başından iki nikâh geçmiş bir adamdı. Karılarının ikisi de ölmüştü. Şimdi bir üçüncüsü ile evlenmek üzereydi.

Bir gün üç zabıta âmiri kendisini ziyaret etmiştiler, Bol onlara misafirperverlik gösterdi. Bira ikram etti. Sonra tezgâhın altından bir denbire bir tabanca çıkararak zabıta âmirlerine tevcih etti.

Fakat onlar da, Bol kadar çabuk davranmıştılar. Üç rovelver birden Bol'ün yüzüne doğru çevrilince, Bol ateş etti. Ayni zamanda bir kaç tabanca birden patladı. Zabıta âmirleri vukuagelecek hâdiseyi önceden sezmişler gibi çevik bir hareketle çömeliverdikleri için Bol'ün kurşunu boşa gidip karşıki duvara saplanmıştı. Fakat kendisine atılan tabancaların kurşunu onun kalbine saplandı. Bol öldü.

Fakat sonradan öğrenilen hakikatler, bu ölümün Bol için lâyık olduğundan çok hafif bir âkıbet olduğu anlşıldı. Bol bin bir işkence ile cezasını ödeyecek bir adamdı.

Zira yapılan tahkikata göre Jozef D. Bol'ün bu güzel otelinin leziz biralı meyhanesile birlikte korkunç bir engizisyon yatağı olduğu anlaşılmıştı.

Bol, birahanenin arkasına betondan bir havuz yaptırmıştı. Bu havuza, yakın bir membadan su verilmişti. Üzerine kalın ve bol yapraklı ağaçlarına dalları uzanıyordu.

Bu havuzun içinde beş tane koca timsah vardı. Bol timsahları mabut telâkki eden tuhaf bir dinî akidenin mensubu idi. Aylardan, belki de senelerdenberi, bu pis kokulu müthiş hayvanlara insanlardan kurban veriyor, onları diri insan etlerile besliyordu.

Diri diyoruz. Zira Teksas zabıtasının tesbit ettiğine göre, timsahlara yedirdiği kadınlardan asgarî dört tanesi bu canavar ruhlu insan tarafından diri diri atılmıştı.

Bol'ün evrakı, ve not defterleri arasında bütün bu cinayetlerin teferrüatı keşfedilmiştir. Bol, üstelik bu korkunç şenaatleri işlerken ne caniyane bir heyecan duyduğunu da bu defterlerinde anlatıyordu.

Böyle bir adama verebilecek bir isim bulabiliyor musunuz?

Biz, tabiî bir hayat yaşıyan adamlar, bu kadar karanlık ve girintili çıkıntılı kafanın emellerini nasıl takip edebiliriz?

Bununla beraber, her sene dünyanın her tarafından buna benzer facialar işitilmektedir. Sırf işkence zevkile işlenmiş cinayetler karşısında bulunuyoruz.

Bundan bir kaç sene evvel Almanyanın Duseldorf şehri, müthiş bir katilin tehdidi altında bulunuyordu. Peter Kurten adındaki bu haydudu yakalayıncaya kadar Duseldorf polisi akla karayı seçti. Peter Kurten, yirmiden fazla çocuk öldürmüştü. Bu hâdiselerden sonra aileler, çocuklarını aylarca kapı dışarı bırakamadılar.

Kurten, bu cinayetleri neden işliyordu? Para için değil.. Zira, öldürdüğü çocuklar, fakir ailelerin günahsız yavrularıydı. İşte yine, bir hasta dimağ ki, meş'um arzuların ve kan ihtirasının uçurumu içinde işlemekteydi. Peter Kurten'in dimağı!..

DİĞER KORKUNÇ BİR VAKA

Bundan daha korkunç olan bir diğer vaka anlatalım:

Karl Denke adında, hali vakti yerinde bir Alman, bir takım düşkünleri kendine râm etmenin yolunu bulmuştu. Para ve yatacak yer göstermek suretile onları evine alıyordu. Sonra bu biçarelerden bir ses çıkmıyordu.

Şimdi bu adama da sadece "katil,, diyecek olursak hakikati olduğu gibi anlatmış olmayız. Bu adam, katilden fazla bir şeydir. Zira, aldatıp, evine aldığı biçareleri yalnız öldürmekle kalmıyor, ayni zamanda yiyordu.

Deli diyeceksiniz? Evet.. Fakat işlediği cinayetleri nasıl saklıyacağını da biliyordu bu adam.. Fakat sonunda yakayı ele verdi. Cezasını gördü. Fakat ne yazık ki, aldığı bir çok canlara karşılık yalnız bir defa can verdi; bir kere ölmekle kaldı..

YILAN KÜFESİNE ATILANLAR

Bugün Amerikan haipsanelerinden birinde iki adam var ki, herhalde oradan sağ çıkmıyacaklardır. İkisi de bu canavarlar serisine dahil acayip malûklardır.

Birisinin adı Ceyms Barberidir. Bu adam esas itibarile berberdi. Kendisinin ne kadar kadın öldürdüğü belli değil.. Fakat karısını öldürmesi dolayısile mahkemeye verildiği zaman, yaptığı ifşaat, ne zalim ruhlu bir adam olduğunu bütün dehşetile ortaya koymuştur.

Ceyms Barberi, karısını ayakları bir ucundan sallanmak şartile bir masaya başlamıştı. Sonra onun dehşet içinde fıldır fıldır dönen gözleri önünde odaya bir küfe çıngıraklı yılan getirdi. Bir değnekle bu yılanları kışkırttı. Sonra masayı bir tarafından kaldırarak karısının bacakları kızgın yılanların ıslık çalan küfesine girinceye kadar öylece tuttu.

İnsan hayali, bundan daha müthiş bir cinayet düşünebilir mi acaba!?..

Barberi karısını böyle öldürmüştü.

Diğer mahpusun adı da Del Riçardson'dur. Riçardson karısını bir başka şekilde öldürmüşse de, netice itibarile Barberininki kadar korkunç bir cinayet işlemiştir.

Riçardson bu kadıncağızı "su tedavisi,, adını verdiği bir işkence sistemile öldürmüştür.

Kadının ellerini evvelâ arkasına bağlamış, keza ayakları nı da biribirine bağlamıştı. Sonra bir diğer kadının yardımiyle onu fıkır fıkır kaynıyan bir suyun içine sokmuş ve biçareyi böylece haşlayarak öldürmüştür.

Fakat bu mevzu, artık can sıkacak, bunaltacak kadar uzadı. Başka bir şey okuyalım..

BUGÜN·KUMBARANIZA·ATACAGINIZ·5·KURUŞ

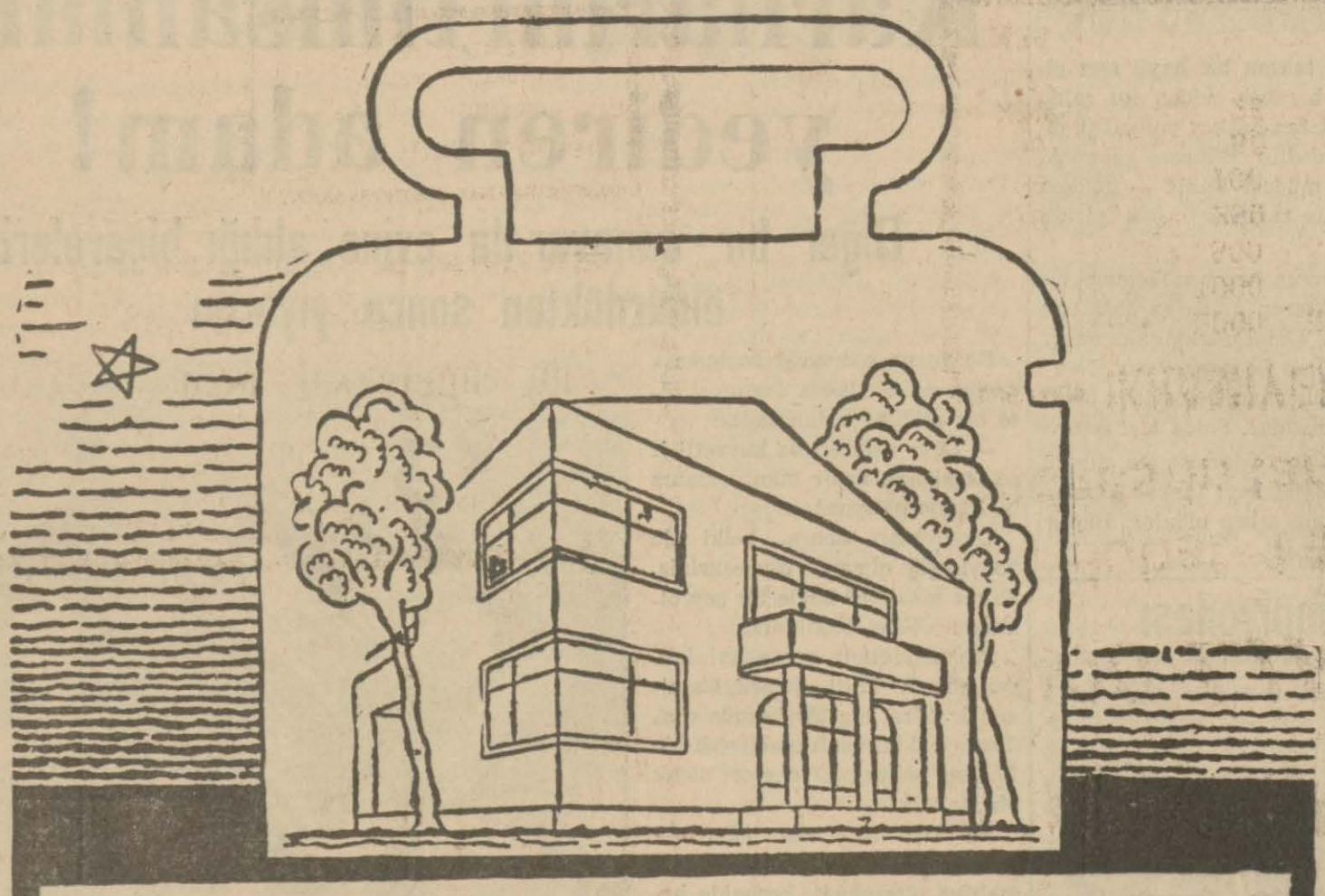

YARIN·KURACAGINIZ·EVİN·TEMELİDİR

T. C.
ZİRAAT BANKASI

DENİZBANK

9 ikincikânundan 16 ikincikânuna kadar kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımları

Vapurların kalkış gün ve saatleri

Karadeniz hattına — Salı 12 de (Ankara), perşembe 12 de (Güneysu), pazar 16 da (Karadeniz). Galata rıhtımından.

Bartın hattına — Çarşamba 18 de (Ülgen), cumartesi 18 de (Anafarta). Sirkeci rıhtımından.

İzmit hattına — Pazar, salı ve perşembe 9.30 da (Uğur). Tophane rıhtımından.

Mudanya hattına — Her gün 9 da (Trak) vapuru sistemi vapurlardan biri, cumartesi ayrıca 13.30 (Marakaz). Tophane rıhtımından.

Bandırma hattına — Pazartesi, çarşamba, ve cuma 8.15 de (Marakaz), ayrıca çarşamba ve cumartesi 20 de (Mersin). Tophane rıhtımından.

Karabiga hattına — Salı ve cuma 19 da (Bursa). Tophane rıhtımından.

İmroz hattına — Pazar 9 da (Tayyar). Tophane rıhtımından.

Ayvalık hattına — Çarşamba 15 de (Kemal), cumartesi 15 de (Bartın). Sirkeci rıhtımından.

İzmir sür'at hattına — Pazar 11 de (İzmir). Galata rıhtımından.

Mersin hattına — Salı 10 da (Dumlupınar), cuma 10 da (Erzurum). Sirkeci rıhtımından.

Telefonlar:
Merkez — Denizbank binası 42497
Acenteler) Karaköy Köprübaşı 44867
Acenteler) Sirkeci Yolcu salonu 22740

Türk Hava Kurumu
Büyük Piyangosu

Üçüncü keşide: 11 ikincikânun 939 dur.

Büyük ikramiye 50,000 liradır

Bundan başka: 15, 12, 10 bin liralık ikramiyelerle (20 ve 10) bin liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mes'ut ve bahtiyarları arasına girmiş clursunuz.

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

İran Transit yolunda cer servisine nezaret ve cer müfettişliği vazifesini ifa etmek üzere Motör işlerinde çalışmış tamir bakım hususunda tecrübeli ya memleketimizde yahut yabancı bir memlekette mühendislik diploması almış veyahut motör ile alâkalı bir sahada tahsil görmüş kimselerin diploma ve servislerinin şimdilik birer tasdiksiz sureti tercümeihal ve postal büyüklüğünde bir boy fotoğraflarile 20—1—939 tarihine kadar Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğü cer reisliğine müracaatları ilân olunur. (11)

***

Muhammen bedeli 55000 lira olan 14 adet Lokomotif yağgon verenleri 20—2—1939 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 400 liralık muvakkat teminat kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14 kadar Komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 275 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (72)

Nafıa Vekâletinde

9 Şubat 939 perşembe günü saat 15 de Ankarada Nafıa Vekâleti binası içinde Malzeme Müdürlüğü odasında toplanan Eksiltme Komisyonunda 13.000 lira muhammen bedelli 5 adet gülâtör kapağının kapalı zarf usuliyle eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı parasız olarak Vekâletler Malzeme Müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat (975) liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını, muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı kanunî vesaik ile birlikte ayni gün saat 14 kadar mezkûr Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (5211) (9286)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — İdaremizin Paşabahçe Fabrikası için şartnamesi mucibince satın almacak (50) ton Sömikok açık eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli beher tonu 24 lira hesabiyle 1200 ve muvakkat teminatı 90 liradır.

III — Eksiltme 20—1—938 tarihine rastlıyan Cuma günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (85)

***

I — Kısa müddetle teslim şartiyle 23 X 35 eb'adında birer tarafı temizlenmiş idare mongramını havi iyi cins 150000 adet mantar pazarlıkla satın almacaktır.

II — Eksiltme 12—1—939 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte teklif edecekleri iyi cins mantar nümuneleri ve % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (114)

T. İş Bankası'nın

939 K. TASARRUF IKRAMIYE PLANI

32,000 LİRA MÜKÂFAT

Kuralar: 1 Şubat, 1 Mayıs, 26 ağustos, 1 eylûl
1 ikinciteşrin tarihlerinde çekilecektir

IKRAMIYELER:

1	Adet	2000	liralık	= 2.000	lira
5	„	1000	„	= 5.000	„
8	„	500	„	= 4.000	„
16	„	250	„	= 4.000	„
60	„	100	„	= 6.000	„
95	„	50	„	= 4.750	„
250	„	25	„	= 6.250	„
435				32.000	

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Resimli Hafta

Yeni yıl nüshası fevkalâde bir şekilde çıktı

Müvezzilerden isteyiniz

Operatör Dr. Cafer Tayyar
ŞİŞLİ CERRAHİ KLİNİĞİ
Havadar, ucuz hususî hastane, her nevi erkek ve kadın ameliyatları, dimağ, sinir estetik (yüz buruşukluğu, meme, karın sarkıklığı, ve çirkinlik) ameliyatları. (Kadın ve doğum). Zarureti olanlara 100 de 50 tenzilât
Şişli meydanı No. 201, 35-261

Dr. Hafız Cemal
Dahiliye mütehassısı.
İstanbul Divanyolu.
No. 104, Tel: 22398

SAHİBİ: ASIM US
Neşriyat Müdürü: *R. Ahmet Sevengil*
Basıldığı yer: VAKIT Matbaası